REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 31-7-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 ; సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు : సంపాదకుడు :: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ; సంచిక 31

మనసులొకచోట- మనుష్యులొకపార్టీలో!

—o—

మాజీలోక్‌పార్టీవారి సంకటస్థితి

—o—

ఓబులరెడ్డిగారు స్వతంత్రపార్టీలో చేరుతున్నారు: అందరూచేరాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి.

సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్‌పార్టీ విడిపోవడమో, లేక క్రొత్తపార్టీతో చేతులు కలపడమో తప్పని పరిస్థితి

ఆరు వారాలక్రితం, స్వతంత్రపార్టీ అవతరణ సందర్భంలో సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీ వైఖరిని ప్రస్తావించి, సోషలిస్టులు డెమొక్రట్లు ఎంతతొందరగా ఏకమైనారో, అంత వేగంగా విడిపోయే సూచనలు కనపడుతున్నవని "జమీన్‌రైతు" హైదరాబాదు విలేకరి వ్రాశాడు.

అది వెన్వెంటనే గాకపోయినా, కొంత కాలం తర్వాతనైనా తప్పదని, యిటీవలి కొన్ని సంఘటనలు చూచినతర్వాత, భావించవలసి వస్తున్నది.

భావతరంగాలు
మా రాజకీయ పరిశీలకుడు

ఆంధ్ర రాజకీయాలలో రంగాగారు నేతగా; లచ్చన్న వగైరా వారి అనుచరులుగా వుండేవారు. వారి మధ్య సంబంధం అంత పురాతనమైనది; అంత ఛేదించరానిది. కొంత ముందు వెనుకలు లేదేగాని, లచ్చన్న ప్రభృతులు, రంగాగారు కాంగ్రెసునుండి నిష్క్రమించడం అప్పట్లో ఖాయమైంది. అయితే బయటబడుటకు లచ్చన్న వగైరాలకు హైదరాబాదులో అనుకూలించినంత త్వరగా; ఢిల్లీలో రంగాగారికి అనుకూలించలేదు. అయితే హైదరాబాదు నిష్క్రమణం ఆకారణంగా, అనుకూల వాతావరణంలో జరిగింది. అందువల్లనే అది ప్రజలలో వారు ఆశించినంత సంచలనాన్ని కల్గించలేదు; ఆశలు రేకెత్తించలేదు. తర్వాత సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీ అవతరణకూడా అంత వుత్సాహాన్ని కల్గించలేదు. ఈ పరిస్థితి ఆ పార్టీవారికి నిరాశాజనకంగానే వుండినది.

రంగాగారి నిష్క్రమణం అట్లాగాదు. వారు ఒక ముఖ్యమైన ఆశయంమీద కాంగ్రెస్‌తో విభేదించారు; ఆ సమస్య విషయంలో కాంగ్రెస్‌దే తప్పు అనే అభిప్రాయం కల్గించారు; తన వాదనకు ప్రజా సానుభూతి వున్నదని భావించారు; తన ఆశయాదర్శాలకు తగినపార్టీ ఏర్పడేవరకు, వారు కాంగ్రెస్‌ను వీడలేదు. వచ్చిన పదవకాశాన్ని జారవిడువకుండా సకాలంలో చక్కగా వినియోగించుకున్న సంఘటన, రంగాగారి ముప్పయ్యేళ్ల రాజకీయ జీవితంలో, యిదే మొదటిదేమో!

రంగాగారు స్వతంత్రపార్టీ నాయకత్వం వహించడం, సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీలో దిక్కుతోచని వారిఅనుయాయులను సంకట స్థితిలో పెట్టివేసింది. బయటపడడమా?—రాజకీయ అస్థిరత్వానికి, ప్రజా వ్యతిరేకతకు గురి కావడమౌతుంది; సోషలిస్టు ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీల వాకిట నెట్టట్లో ముంచడమవుతుంది. అందులోనే వుండిపోవడమా?— ఆత్మవిరుద్ధమైన కార్యం. ఈ భావ సంఘర్షణలో సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీలోని డెమొక్రట్లు, ముఖ్యంగా మాజీలోక్ పార్టీవారు, మునిగితేలుతున్నారు. ఇప్పటివరకు వీరి మనసులొక పార్టీలో; మనుష్యులు మరొకపార్టీలో వుండడం జరుగుతున్నది. దీని వ్యవసానం ఏమౌతుందో?

ఒక్క విషయంమాత్రం సో. డె. పార్టీలోని ముఖ్యులు గుర్తిస్తున్నట్లున్నది, ఇటు కాంగ్రెసు, అటు కమ్యూనిస్టుల నెదిరించి, స్వతంత్రంగా నిలవాలనుకున్నపుడు, ఆంధ్రకు సంబంధించినంతవరకైనా, స్వతంత్ర పార్టీతో స్నేహం తప్పనిసరని వారి అభిప్రాయం. విజయనగరంరాజా తదితర సోషలిస్టుల ఆలోచనలు ఎట్లున్నవో తెలియదు.

—కొరవ 6 వ పేజీలో

హైదరాబాద్ లేఖ

*** మా విలేకరి ***

మూడు సంవత్సరాలనుండి పునర్వ్యవస్థీకరణ జరుగుతూనేవున్న ప్రభుత్వ సమాచారశాఖ!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి మూడు సంవత్సరాలు అవుతున్నప్పటికీ సమాచారశాఖ పునర్వ్యవస్థీకరణ గురించి సంజీవరెడ్డి మంత్రివర్గం ఇంతవరకు తగునిర్ణయానికి రాలేకపోయింది. ముఖ్యమంత్రి మొదట ఈ శాఖకు అధికత్వం వహించినప్పుడు ముందు ప్రకాశం మంత్రివర్గం నియమించిన త్రిపురనేని గోపీచంద్ గారిని పంపించివేశారు. తరువాత రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వం నియమించిన కపిల కాశీపతి గారిని పంపించేసి, డిప్యూటీ డైరక్టరుగా వుంటున్న నర్సింగరావు మాన్వే గారిని "ఇన్-చార్జి" డైరక్టరుగా నియమించారు. శ్రీ మాన్వే రెండేళ్లనుంచి ఇలా "ఇన్ - చార్జి" గానే ఉంటున్నారు.

వల్లూరు బసవరాజుగారు, [illegible] శాఖతోపాటు ఈ సమాచారశాఖనుకూడా చేబట్టినప్పుడు ఈ శాఖ "వుపయోగం ఇతోధికం" చేసేటందుకు మార్గాలు సూచించమని, ముగ్గురు సభ్యులతో, బూర్ల వెంకటేశ్వరరావు గారి అధ్యక్షతన, ఒక సంఘం వేయడం, ఈ సంఘ సభ్యుల ఎన్నిక ఏ విధంగా జరిగింది "జమీన్‌రైతు" పాఠకులకు తెలిసిందే. ఈ సంఘం పనిపూర్తిచేసిందో లేదో బసవరాజు గారు మంత్రిపదవినుంచి వైదొలగడం, శ్రీ బలుసు శ్రీభాకర పట్టాభిరామారావు గారు ఈ శాఖకు కొత్తమంత్రి కావడం జరిగింది. ఆయన వెంటనే తనే అధ్యక్షుడుగా ఏడుగురు సభ్యులతో ఇంకొక సంఘాన్ని వేశారు. ఇందులో పాత సంఘంలోని సార్లవారు మూకలవారు వున్నారు కాని "ఆంధ్రజనత" సంపాదకుడు కూచిమంచి సుబ్రహ్మణ్యం గారు మాత్రం లేరు. ఈయనబదులు మరికొందరు స్థానిక ఎడిటర్లను, ఉద్యోగులను తీసుకొన్నారు. ఉర్దూ పత్రికల పక్షాన "పైసా" పత్రిక సంపాదకుడు సూరుల్లాఖాద్రి గారిని తీసుకున్నారు. కానీ ఉర్దూలో పైసా అంటారు. ఈయన పత్రిక ధరకూడా అంతే. ఈయనను ఉర్దూపత్రికల పక్షాన తీసుకోవడం మొత్తం ఉర్దూ పత్రికలోకానికే అవమానమని ఉర్దూ సంపాదకులంతా ఏకకంఠంతో భావిస్తున్నారు.

ఈ సంఘసభ్యుల నియామకం పద్ధతి చూస్తే ఈ సంఘం సమర్థవంతంగా పనిచేసి సమాచారశాఖ వుపయోగాన్ని ఇనుమడించడానికి వీలుగా తగు సలహాలు ఇవ్వడానికి ఈ సంఘాన్ని ఉద్దేశించినట్టు కనబడదు. పైగా ఈ సంఘంలో ప్రభుత్వానికి మరి

—కొరవ 12 వ పేజీలో

మలబద్ధకము మిమ్ము క్రుంగదీయుచున్నదా!

ఆరోగ్య లేహ్యము

(Registered)

మీరు ప్రతిదినము రాత్రి కొలది 'ఆరోగ్యలేహ్యము' సేవించిన పొద్దుననే ఒక్కసారి సాఫీగా మలమును విసర్జింపజేయును. మలబద్ధకము, అతిఉష్ణము, పాలుమాలికను పోగొట్టి శరీరమునందు వుత్సాహమును కలుగజేయును. రక్తశుద్ధి, రక్తవృద్ధిపరచుచు మెదడును దేహమును బలపరచి ఆరోగ్యముగానుంచును. కడుపునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు మలేరియాచలిజ్వరాలకు దివ్యౌషధం. రుచి సువాసన కలిగియుండును.

ప్రతియింట నుండదగిన సంజీవిని!

20 తులముల డబ్బీ 2-0-0 * శాంపిల్ డబ్బీ 0-6-0

అన్ని మందుల షాపులలో దొరకును.

బాదిలాస్‌ఫార్మసి, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 50 of 56. E. P. 37 of 59.

ఉన్దెళ సుబ్బారావు —వాది.

అప్పాడి వెంకన్న —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు ప్రతివాది తా॥ దిగువ షెడ్యూలు రాఖలా జప్తు స్థిరాస్తులు 14-9-59 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు పై కోర్టు వారియొక్క యీలము వేయబడును. గనుక పాటదార్లు ¼ వంతు ధరావత్తు కట్టి పాడవలెను. వివరములకు వాదిఅడ్వొకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవలయును.

—: ఆస్తి వివరం :—

అమలాపురం తా॥ ముమ్మిడివరం సబు రిజిష్ట్రారులో చేరిన T కొత్తపల్లి గ్రామం తా॥

1. వలాటు: 1. వప్రతి జిరాయితీ పుంజ రిబి జబ్ సర్వే నె 317/2 రు పూరా య 0-26 సెంట్లలో విభజన కాని ¼ వంతు య 0-6½ ట్లు
2. వప్రతి డిటో 317/4 రు య 0-09 ట్లు
3. వప్రతి డిటో 353/10 పూరా 1-46 ట్లు
4. వప్రతి డిటో 344/4 పూరా 0-73 ట్లు

—కల్లు:- య 2-34½ ట్లు

భూమిన్ని ఇందలి కాపాఫలవృక్షములు వగైరాలున్న ఆస్తి. సదరాస్థి 8-9-49 తేదిన మల్లాడి ధనరాజుగారికేరి ప్రతివాదులు రూ. 1500/- లకు నెల 1-కి 100-కి 0-8-4 వడ్డీతో యిచ్చుటకు వ్రాయించియిచ్చిన తనఖా పత్రం బాకీ క్రింద 19-8-50 తేదిన వసూలు యిచ్చిన రు. 500/- లు వసూలుపోను మిగత బాకీ పోతాబత్తుల కృష్ణమూర్తిగారి కుమారుడు వెంకటరెడ్డిగారికి 7-12-54 తేది గల రిజిష్టరి ట్రాన్సుఫరు దస్తావేజు ప్రకారం ట్రాన్సుఫరు కాబడియుండిన సదరు తనఖాపత్రం తాలూకు వసూలుపోను బాకీ రమారమి రూ. 1700/-కున్ను వరిమిలావడ్డీకిన్ని 3-వ ఐటం 1-46 సెంట్లలో ఉత్తరంవైపు య 1-00 ట్లు భూమి యీ డిక్రీబాకీకి హామీగా యీయబడియుండిన సదరు య 1-00 ట్లు భూమిన్ని యీ నెంబరు డిక్రీబాకీకిగూడా లోబడిన్ని సదరాస్థి యేకలాటుగా యీలము కాబడును.

—గిడుగు సత్యనారాయణ - అడ్వొకేటు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నె. 23/1959 రు.

కలవలపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం —వాది.

(1) కలవలపల్లి రంగయ్యవగైరా—ప్రతివాద్లు.
(3) కలవలపల్లి చెంద్రగిరి (7) ఆ సుబ్బయ్య (9) ఆ వెంకటసుబ్బమ్మ (17) వడ్డె పెద్దగాడు (19) వడ్డె చిన్నకోటిగాడు:-

దావా షెడ్యూలు ఆస్తిశంపకంకు రిశీవరు అపాయింటుమెంటుకు కోరి దావా & పిటీషను దాఖలు కాబడినది. ఆక్షేపణలు వున్న 19-8-59 తేది పగలు 10 గం॥కు వివరించిన 3, 7, 9, 17, 19 ప్రతివాదులు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—సింగవరపు సత్యనారాయణ—అడ్వొకేటు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మాల్ 125/1954. E. P. 53/1959.

పెండెం వెంకటేశ్వరులు —వాది.

కొండేటి అంకమ్మ (భర్త) సుబ్బయ్య అనే వారికి —4-వ ప్రతివాది.

యీ నెంబరు డిక్రినిబట్టి వాది నీ వగైరాలపైన జప్తీ అమలుకోరి వారంటు దరఖాస్తు దాఖలు చేసినాడు. నోటీసుకు 10-8-59 తేదికి వాయిదా ఆయివున్నది. గనుక నీవుగల ఆక్షేపణలు ఆరోజు పగలు 10 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—గొర్లె సత్యనారాయణగుప్త—అడ్వొకేటు.

శ్రీమద్రామాయణము

రచన. కొలకుల సావిత్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

రాహువు మ్రింగిన చంద్రునివలె దీనమగు వదనముతోనున్న శ్రీరామచంద్రునిం జూచి లక్ష్మణుండు మిక్కిలి సంతోషించి "అన్నా నీవు దిగులుపొందుట పాడిగాదు; ప్రతి మానవుడు పూర్వము తానొనర్చిన కర్మఫలమనుభవింపక తప్పదు. సకలధర్మ శాస్త్రవేత్తవగు నీకు నేను చెప్పెడి మాత్రుండను గాను. నీవు సత్యసంధుండవు. వచ్చిన యతిథితో మాటలాడుచున్నపుడు ఎవ్వరువచ్చి కనినను వినినను మరణదండన యొసంగునట్లు ప్రతిజ్ఞ చేసితివి. అట్టి కట్టడను అతిక్రమించి ప్రజల మేలుకొఱకు దుర్వాసుని శాపమునకు వెఱచి నేను లోనకుం బ్రవేశించితిని. దాని వలన నేను వధార్హుండను. అన్నా! సత్యంబుజపి ధర్మసింహాసనము నధిష్టింపుము." అని వేడుకొనెను. అందులకు శ్రీరాముడు మంత్రి పురోహితాదులనెల్ల రావించి సభ గావించి గడచిన వృత్తాంతమెల్ల తెలుపకలుచేసెను. సభ్యులు మౌనముదాల్చిరి. కాని వసిష్ఠుడు లేచి "శ్రీరామనృపాలా! ప్రతిజ్ఞానిర్వహణములో భేదములు పాటింపరాదు. నీవు చేసిన ప్రతిజ్ఞ తప్పరానిది. నీవు నీ తమ్ముని శిక్షించి తీరవలెను. ఇది సభాసమ్మతము. నీ భావమందు కొంచెమైనను శంక పెట్టుకొనవలదు." అని గంభీరముగా వాక్రుచ్చెను. సభలోని పురోహితులు వసిష్ఠుని బోధకు అప్రయత్నముగ తలలు పంకించిరి. వెంటనే శ్రీరామప్రభువు దృఢచిత్తముతో "తమ్ముండా! లక్ష్మణా! నీవు వధార్హుండవు; త్యాగము, వధము సమానములని ధర్మశాస్త్రము ఘోషించుటచే నిన్ను నేను విడచితిని. సోదరా! విధి బలీయము." అని యాజ్ఞాపించెను. లక్ష్మణుండు ఇంటికైనను పోక నేరుగా సరయూనదీ తీరమునకేగి యాచమనము చేసి కరముల రెండింటిని జోడించి యింద్రియముల బంధించి నిట్టూర్పులను బిగించి యోగమున బట్టెను. దేవతలు ఋషులు ఆశ్చెరుపంది పుష్పవృష్టిని గురిసిరి. లక్ష్మణుండు దేహముతో మానవులకు గోచరుండుగాక స్వర్గమునకుం బోయెను. విష్ణుని నాల్గవభాగము వచ్చుటనుగాంచి దేవతలు సంతోషించిరి.

లక్ష్మణుని విడిచిన శ్రీరాముడు దుఃఖముచే క్రుంగిపోయెను. తమ్మునింగూర్చి పిచ్చివానివలెం బలుమారు విలపించెను. శుభదినమున మంత్రులను ప్రజలను సమావేశపఱచి "ఈనాడే భరతునకుఁ బట్టాభిషేకమొనర్చెదను. మీరెల్లరు ఏర్పాటులం గావింపుడు. నేను లక్ష్మణుని ననుసరించి యీ లోకమును విడిచిపోయెదను" అని దీనముగా చెప్పెను. ప్రజలు రాముని శోకమైబడి యేడ్చిరి. భరతుండు కొంత తడవాలోచించి "అన్నా నీవులేని రాజ్యము నాకేల? నీ పాదములంగొలుచుట భాగ్యము. కుమారులను కుశలవులకుఁ బట్టాభిషేకమొనర్పుము. కోసలదేశమునకుఁ గుశుని ఉత్తరకోసలదేశమునకు లవుని రాజులుగఁ జేయుము. మనము స్వర్గమునకుఁ జనుటనుగూర్చి శత్రుఘ్నునకుఁ గబురుపంపుట ధర్మము" అని వచించెను. శ్రీరామచంద్రుండాలోచింపఁ దొడంగెను. ఆ సమయమున వసిష్ఠభగవానుడు రాముని నుద్దేశించి "ప్రభూ! ఇచ్చటఁజేరిన ప్రజలు దుర్భరమగు వంతఁజేందలుపడుచుకొని యున్నారు. నీవు చేయుదలంచుకొన్న కర్తవ్యమును వారికి వివరింపుము" అని హితవు పల్కెను. అంత ప్రజలు ఒక్కుమ్మడి శ్రీరామునింగాంచి "రాజేంద్రా! నిన్ను విడిచి మేమీ లోకమందుండుట ఎప్పటికిని జరుగనేరదు; మేము నిన్ననుసరించి మా భార్యలతో, బిడ్డలతో వచ్చెదము. పక్షులు సముద్రములో దూకిన మేమును అట్లే యొనర్చి ప్రాణములం గోల్పోయెదము; వనములకేగిన మేమును నచ్చటికే వచ్చెదము; పాతాళమునఁ బ్రవేశించిన మేమును వెంటవచ్చెదము; స్వామీ మాకిది ప్రీతికరమైన కార్యము. మాకోరికలను మన్నింపుడు" అని ఏకగ్రీవముగా కోరుకొనిరి. చేయునదిలేక శ్రీరాముడు పౌరుల కోరిక అం

★ రామాదుల ప్రస్థానం ★

గీకరించెను. తన పుత్రులను రావించి యంకములపై వారిం బొంకము గూర్చుండఁబెట్టుకొని ముద్దులాడి కౌగిలించుకొని కుశుని దక్షిణకోసలమునకు, లవుని ఉత్తరకోసలమునకు రాజులనుగాఁ బొనర్చెను. వారికి నసంఖ్యాకములగు రథములను, గజములను, అశ్వములను సమకూర్చెను. లెక్కపెట్టుటకు వీలుకాని రత్నాలను, ధనములను వారి పట్టణములకుఁ బంపెను. అంత శ్రీరాముడు శత్రుఘ్నునిఁదోడుకొనివచ్చుటకు దూతలను బంపెను.

దూతలు ఆలస్యము చేయక మధురకుఁజేరి రాముని శపథము, లక్ష్మణుని మరణము, కుశలవుల పట్టాభిషేకము, పౌరుల నిశ్చయము, భరతుని ప్రతిజ్ఞ మొదలగు సంగతుల శత్రుఘ్నునకు వివరించి చెప్పిరి. శత్రుఘ్నుడు తోడ్తో ప్రజలను పురోహితులను రావించి సమస్తము పూసగ్రుచ్చినట్లు వారికి నివేదించెను. తనకుమారులకుఁ బట్టాభిషేకము గావించి శత్రుఘ్నుఁడు ధనసైన్యములను సమానముగా విభజించి వారికిఁ బంచిపెట్టెను. మధురాపురిని సుబాహుండను కుమారునకు వైదిశపట్టణమును శత్రుఘాతి అను కుమారునకు నిచ్చెను. అంత శత్రుఘ్నుడు రథము నెక్కి యతివేగముగా నయోధ్యకేతెంచి జ్వాజ్వల్యమానాగ్నివలె వెలుంగుచున్న శ్రీరామునింగాంచి యతని కాళ్లపైఁబడి "అన్నా! నిన్ననుగమించుటకు వచ్చియున్నాను. నేనీ లోకమునందుండుటకు కోరిక లేదు. నా కుమారులకుఁ బట్టాభిషేకము గావించితిని. నీ ఆజ్ఞ తప్పరానిది. నీయందు చిన్నవాఁటనుండి భక్తిగలవాఁడను. నన్ను మన్నింపుము." అని ప్రార్థింపఁగా శ్రీరాముఁ డంగీకరించెను.

ఆ సమయమున కామరూపులగు సుగ్రీవ విభీషణులు వచ్చిరి. కోతులు ఋక్షేంద్రులు శ్రీరాముని స్వర్గయాత్రాసమాచారమును విని వచ్చిరి. వారెల్ల తనవెంటవచ్చుటకు శ్రీరాముఁడు ఒప్పుకొనెను. మహాబలుఁడగు సుగ్రీవుఁడు "రామా! నా కుమారుఁడగు నంగదునకుఁ బట్టాభిషేకము చేసివచ్చితిని; నేను మిమ్ముల ననుగమించుటకు సంసిద్ధుఁడను" అని విన్నవించెను. విభీషణుండట్లే కోరఁగా ప్రభువు అతనిఁజూచి "విభీషణా! నీవు నా మిత్రుఁడవు; ఈ సృష్టి, సూర్యచంద్రులు ఎందాఁక నుండెదరో అంతదనుక నీవు లంకారాజ్యాధిపతివై నీ ప్రజలను కాపాడుము. ధర్మమును దప్పకుండుము. నా శాసనము నతిక్రమింపకుము. నీ పిల్లప్పుడు ఇక్ష్వాకు కులదైవమగు శ్రీరంగనాథుని ధ్యానింపుము" అని చెప్పెను. విభీషణుఁడు దానికియ్యకొనెను. శ్రీరాముఁడంత హనుమంతునింగాంచి "ఆంజనేయా! నీవు చిరంజీవివి. నీవు లోకమందు నిలుచుటకు నిశ్చయించుకొంటివి. నా కథలు భూలోకమునఁ బ్రచారమునందున్నంతవఱకును నామాట ప్రతిపాలనచేయుచు సుఖముగా కాలము పుచ్చుము" అని హితబోధ గఱపెను. అప్పుడు ఆంజనేయుఁడు చేతులు జోడించి శ్రీరామునకు నమస్కరించి "స్వామీ! పవిత్రమగు నీకథ ఎందాఁక భూలోకమున నుండునో అంతవఱకు నీ యాజ్ఞను బరిపాలించెదను" అని విన్నవించెను. శ్రీరాముని యాజ్ఞమేరకు జాంబవంతుఁడు, మైందుఁడు, ద్వివిదుఁడు కలిసంప్రాప్తము వఱకు జీవించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

అంబుజాక్షుఁడు మహాకీర్తివంతుఁడు శ్రీరాముఁడు ప్రభాతమునకేగి వసిష్ఠునితో "మునిపుంగవా! తొలుత బ్రాహ్మణులతో పావనములగు నగ్నిహోత్రంబులు వాజపేయాతపత్రమును పోనిమ్ము" అని విన్నవించెను. అంత శ్రీరామచంద్రుఁడు సన్నని పుట్టము ధరించి, చేతితో దర్భలు పట్టుకొని, పరమమగు బ్రహ్మమంత్రము పఠించుచు, జేదీప్యమానుండగు సూర్యుని ధిక్కరించు కాంతితో నిజమందిరమునుండి బయలుదేఱెను. శ్రీరాముఁడు నిశ్శబ్దుఁడై మార్గముల వంకకు దృష్టి మరల్పక నడుచుచుండెను. దక్షిణపార్శ్వమున పద్మయుగు శ్రీదేవియు, వామపార్శ్వమున హ్రీదేవియు, ముందుభాగమున సంహారశక్తియు పోవుచుండిరి. శరచాపములు పలు ఆయుధములు పురుషరూపమున బయలుదేఱెను. బ్రాహ్మణాకృతితో శ్రుతులు, సర్వరక్షణియగు గాయత్రి, ఓంకృతి, వషట్కారము రాముని వెన్నంటెను. సద్విజోత్తములు ఋషులు వాకిళ్లు తెఱచిన స్వర్గమగు శ్రీరామునింగూర్చి వెనువెంటఁ బోవుచుండిరి. అంతఃపుర కాంతలు, బాలురతో, వృద్ధులతో, వర్షధర కింకరులతో, దాసీమాటలతో, వెంటనంటిరి. భరతుఁడు శత్రుఘ్నుఁడు తమభార్యలతో వచ్చుచుండిరి. మంత్రులు భృత్యులు మహాత్ములు కేయుల అందఱును సంతోషమానసముతో రాముని ననుసరించిరి. వానరులు స్నానముచేసి పరమోత్సాహముతో కిలకిలారవములు చేసిరి. అప్పుడు దీనత్వము, సిగ్గు దుఃఖము పొందిన ప్రాణియొక్కటియు లేదు. ప్రాణములేఁ గూడిన జంతువొక్కటియు నా పట్టణములో శేషించి యుండలేదు. పర్వతారణ్యగృహంబులు సహితము రాముని వెంట బయలుదేఱెను!

—— (సశేషము)

జమీన్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

“కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం జేస్తున్న పనులు ఇతరరాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ప్రభుత్వాలు జేస్తున్న వేగదా!”—ఒక విమర్శ

దీనికి ఆచార్య కృపలానీ జవాబు చదవండి

కాంగ్రెస్‌వారిజోక్యంవ్యక్తిలాభంకొరకు,వ్యక్తిబాధ్యతమీద- కమ్యూనిస్టులజోక్యం పార్టీకొరకు, పార్టీ నిర్ణీతవిధానంగా!

ఏది ప్రమాదకరం?

“కేరళలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వంజేస్తున్న పనులు, ఇతర రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు జేస్తున్నవేగదా!” అనేవాదం ఒకటి దేశంలో లేవదీయబడింది. ఇది చాల ముఖ్యమైన ప్రశ్న. కేరళవుద్యమం ఎంత సబబైనదీ, అవసరమైనదీ గుర్తించాలంటే, యీ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలుసుకోవడం అవసరం. ఈ ప్రశ్నకు ఏ కాంగ్రెస్ నాయకుడు సమాధానం చెప్పటకు ప్రయత్నించలేదు; కాని కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకి, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు అచార్య కృపలానీ యిరువురి జోక్యాలమధ్యవున్న తేడానుగూర్చి చక్కగా విశదంజేశారు.

“కాంగ్రెస్ రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్‌వారి జోక్యంవున్నది; కాని అది పార్టీ రాజకీయ విధానంగాదు. కాంగ్రెస్‌వాది స్వలాభంకొరకు, అతని స్వంతబాధ్యతమీద ఈ పని జేస్తున్నాడు. ఈ విధంగా జోక్యం కల్గించుకునే కాంగ్రెస్‌వాది అది తప్పని, పార్టీకిమానికి, క్రమశిక్షణకు అది విరుద్ధమని మానసికంగా బాధపడుతూనే, దురాశవల్ల చేస్తున్నాడు. పరిపాలనలో జోక్యం పెట్టుకోవద్దని రాష్ట్ర, కేంద్ర, ప్రభుత్వ కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎన్నోసార్లు హెచ్చరికలు జేశారు.

“ఇక కమ్యూనిస్టులజోక్యం పార్టీనిర్ణీత రాజకీయ విధానంగా, పార్టీకొరకు జరుగుతుంది. పరిపాలనలో కమ్యూనిస్టులు జోక్యం కల్పించుకుంటున్నపుడు వారు తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తున్నట్లుగా, పార్టీసిద్ధాంతం, ఆశయానుగుణంగా వ్యవహరిస్తున్నట్లు భావిస్తారు. పార్టీ ఆశయాలను, ప్రయోజనాలను, క్రమశిక్షణను దెబ్బదీస్తున్నట్లుగా వారు అనుకోరు.” — ఇదీ అచార్య కృపలానీ విశదీకరణ. ఇందులో రెండవది అత్యంత ప్రమాదకరమని వారి వ్యాస సారాంశం.

విధంగా చేయమని ఆదేశించలేదు. తనపార్టీ (కాంగ్రెసు) ప్రయోజనాలకోసం పాదం చేయని అట్టి అధికారులను బదిలీ చేయించలేదు. ఈ విధానం గాకుండా, పార్టీప్రయోజనాలకోసం గాకుండా, కేవలం వారి స్వప్రయోజనంకోసం ఇలాంటి విషయాలలో తమ యిష్టానుసారం కాంగ్రెసు వాదులు వ్యవహరిస్తున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆ ప్రయత్నాలను వదలిపెడ్తారు. కేంద్రంలోగాని, రాష్ట్రాలలోగాని కాంగ్రెసు సంఘాలు ప్రభుత్వాలకంటె ఏమంత ప్రాముఖ్యమైనవికావు. తమ చేతిలో పెత్తనం వున్నట్లుగా, పరిపాలనా వ్యవహారాలలో కాంగ్రెసువాదులు జోక్యం పెట్టుకోడానికి వీల్లేదు. ప్రభుత్వంకూడా తన కర్తవ్యంగా కాంగ్రెసువారికి సహాయపడించ వలసినదేదు.

ప్రభుత్వ నాయకులు ఎన్నిసార్లు హెచ్చరిక చేయలేదు? పరప్రభుత్వపాలనలో సాంప్రదాయంగా వచ్చిన లొంగుబాటు తత్వంగల అధికారుల పరిస్థితులవల్లనూ, వారి స్వార్థ ప్రయోజనాల కారణంగా యీపాటి జోక్యమైనా సాగుతున్నది. కాని స్వతంత్రంగా వ్యవహరించే అధికారులవద్ద కాంగ్రెస్ వాదుల పేరలు సాగడంలేదు. ఎప్పుడైనా పరిపాలనలో కాంగ్రెసువాదులు జోక్యం కల్పించుకొంటున్నా, వారు మానసికంగా బాధపడుతూనే వున్నారు. తాముచేసేది తప్పు అని, అది పార్టీ క్షేమానికి, క్రమశిక్షణకు వ్యతిరేకమని వారికి తెలుసు. మానవ బలహీనతవల్ల, దురాశతో కొ న్ని కారణంగా చేస్తున్నారు.

పరిపాలనలో కమ్యూనిస్టుల జోక్యం

కాని పరిపాలనలో పార్టీసభ్యుల జోక్యం

కేరళలో రాజ్యాంగం తృణీకరించబడింది!

పార్లమెంటులో గత పర్యాయం కేరళ సమస్య వుత్పన్నమైనప్పుడు, “ఈ గలభా అంతా ఎందుకు? కేరళ ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులకే రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు కూడ చేస్తున్నవి కదా” అని ప్రముఖ కాంగ్రెసు సభ్యులు, మాజీమంత్రిగారొకరన్నారు. ఈ దృష్టాభిప్రాయాన్నిగురించి నేనేమీ చెప్పలేను. కాకంటే, కాంగ్రెసు సంస్థనుగురించి వారికే ఎక్కువ తెలిసివుండాల. తమపార్టీని గురించి వారే అంతగా చెప్తుంటే, నేనెలా కాదనగలను? కాంగ్రెసు వాదులు కొన్ని అపచారాలు చేస్తున్నారని నాకూ తెలుసు. పోలీసు, న్యాయశాఖలో సహితం నిత్యపాలనలో కాంగ్రెసువాదులు జోక్యం కల్పించుకుంటున్న సందర్భాలనేకం గలవు. కాంగ్రెసు వారు చెప్పినంతనే కొన్ని నేరపు కేసులు విరమింపజేయబడి వున్నవి. కొన్ని కాంగ్రెసు పాలిత రాష్ట్రాలలో రాజకీయ హత్యలుకూడ జరిగినవి. కాంగ్రెసు పాలనను సుస్థిరం చేసుకోడానికి కాంగ్రెసు వాదులుగూడ ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధచర్యలు జరిపివున్నారు. కాని కాంగ్రెసువారికి, కమ్యూనిస్టులకు ఎంతో తేడావుంది.

పరిపాలనలో కాంగ్రెస్‌వాదుల జోక్యం

స్వలాభంకోసం, కేవలం తమస్వంత బాధ్యతమీదనే కాంగ్రెసు వాదులు అలాంటి పనులు చేస్తుండడమే గమనించదగిన వ్యత్యాసం. ఈ విషయంలో ఒక ధృవత్తైన విధానమంటూ ఏమీలేదు. ఉదాహరణకు: ఒక పార్టీకి సంబంధించని వ్యక్తికి గాకుండా, ఒక కాంగ్రెసు వాదికే లాభకరమైన కాంట్రాక్టు యివ్వబడితే, వ్యక్తిగత కారణాలవల్లగాని లేదా మరో ప్రత్యేక కారణంవల్లగాని అట్లుచేసి వుండవచ్చు. అంతేగాని ఆ కాంట్రాక్టు లాభంతో ఒక పార్టీ విధానం దృష్ట్యా లేదా ఆ పార్టీ నిధులను నింపడానికి మాత్రం కాదనేది స్పష్టం. కొన్ని సందర్భాలలో పరిపాలనలో జోక్యం కల్పించుకోవడమంటూ వుంటే, అది వ్యక్తి స్వలాభంకోసం ఆ వ్యక్తి చేస్తున్న పనితప్ప వేరు కాదు. పరిపాలనలో జోక్యం కల్పించుకోవడం, ఒకనిర్దుష్టమైన రాజకీయ సిద్ధాంతం గల కాంగ్రెస్ ఆశయం మాత్రం కాదు.

కాంగ్రెసు మంత్రి ఆశ్రిత పక్షపాతం- బంధు మిత్ర ప్రీతి, స్వలాభం వగైరాకే. ఆదే కారణాలకు అలాంటి లాభాలను, కాంగ్రెసేతరులుకూడ పొందుతున్నారు. కాంగ్రెసులోని ఒకముఠా, ఏదోవట్టి వర్గాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసి, తమ వర్గాన్ని పోషించడంకూడ కద్దు. ఏదైనా రాజకీయ హత్యలుకొన్ని చెదురుగా జరిగివుంటే, అందులో కాంగ్రెసు వాదులు, ప్రతిపక్ష సభ్యులుకూడ కలసియున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు కాంగ్రెసులోని వర్గవైషమ్యాల మూలంగాకూడ హత్యలు జరుగుతుంటాయి.

స్థానికంగా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షుడు గాని కార్యదర్శిగాని, ప్రభుత్వ నేతగా మాత్రం వుండరు. అధికారుల వద్ద అతనిమాట చెల్లుబడికాదు. ఫలాని

కాంగ్రెసులోని కొందరు వ్యక్తులు, తమ స్వలాభంకోసం గాని; లేక బంధువులు,మిత్రుల స్వార్థంకోసంచేసే చర్యలను, అగ్రనాయకులు ఏవగించుకోవడం, చీవాట్లు పెట్టడం జరుగుచున్నది. సాధారణ సభ్యులు ఏ పని చైతే చేయరాదని నిషేధిస్తారో ఆదేశములను ఒక్కొక్కప్పుడు ఉన్నతాధికారులు చేయడం కూడ కద్దు. దీనినిబట్టిచూస్తే నీరు పాకించే చర్యలు సిద్ధాంత బద్ధమైనవి కావని స్పష్టమౌతున్నది. పరిపాలనలో జోక్యం పెట్టుకోవద్దని కాంగ్రెసు వాదులకు, రాష్ట్ర కేంద్ర

కల్పించుకోవడం కమ్యూనిస్టుదేశాలలో నిర్ణీత విధానంగా సాగుతున్నది. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాల విధానాలను పార్టీ నిర్ణయించవలసే కాదు. నిత్యనైమిత్తిక పరిపాలన వంతెటినీ పార్టీ అజమాయిషీ చేస్తుంది. పరిపాలనాధికారికంటె పార్టీనాయకునిదే కీలకస్థానం. కాని యీ దేశంలో కాంగ్రెసు తద్భిన్నంగా నడుస్తున్నది. ఇక్కడ ప్రభుత్వ ముఖ్య విధానాలన్నీ కేంద్రంలోగాని రాష్ట్రాలలోగాని ప్రధానమంత్రి, రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు

—కొంత 10-వ పేజీలో

సంజయ

రాజకీయ వార పత్రిక - హైదరాబాదు

సంపాదకులు: ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రిక సంయుక్త సంపాదకులుగా బహుకాలం పనిజేసిన

శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావు

రాజకీయ సమీక్షలు - కథలు - సినిమా - మేజువాణి - కాలక్షేపం - గ్రంథసమీక్షలు మున్నగు అనేక శీర్షికలతో, క్రౌను సైజు, 16 పేజీలు. విడిప్రతి 20 నయాపైసలు - సంవత్సర చందా రూ. 10-0-0 లు.

ఏజంట్లు ప్రతిరి రూ. 2/- లు ధరావతు కట్టవలెను.
నూటికి రూ. 25/- లు. కమిషను యివ్వబడును.

— వివరాలకు —

సంజయ, 3-6-544 హిమాయత్ నగర్ - హైదరాబాదు.

పల్లెలు ★ ★ ★

అమెరికాకు పోతున్న శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాల రెడ్డిగారికి సూళ్లూరుపేటలో వీడ్కోలు సన్మానం

శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి

విదేశాలలో వ్యవసాయ పరిస్థితులను పరిశీలించుటకు భారత ప్రభుత్వం పంపుతున్న ప్రతినిధి వర్గంలో సభ్యునుగా తీసుకోబడిన శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డిగారికి, వారు విదేశయాత్రకు బయలుదేరు సందర్భంలో, సూళ్లూరుపేటలోని వారి మిత్రులు అభిమానులు, 26 తేది, వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు.

వేణుగోపాలరెడ్డిగారు అమెరికా, జపాన్ ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, ఇంగ్లండు, హవాయి దీవులు వగైరా దేశాలలో పర్యటిస్తారు.

వీరు ఆగష్టు 1 తేది ఢిల్లీచేరుకొని, ఒకవారంరోజులపాటు చుట్టుప్రక్క వ్యవసాయ క్షేత్రాలను పరిశీలించి, భారత వ్యవసాయ పరిస్థితులను తెలుసుకొని, 11 తేది విమానంలో విదేశపర్యటనకు బయలుదేరుతారని తెలుస్తున్నది.

శ్రీయుతులు వాకాటి వెంకటాచలంరెడ్డి, దువ్వూరు జయరామరెడ్డి వగైరాల బోర్డు హైస్కూలు ఆవరణంలో వేణుగోపాలరెడ్డిగారి గౌరవార్థం చక్కని తేనీటి విందు ఏర్పాటు చేశారు. శ్రీ బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో, పెక్కుమంది, వేణుగోపాలరెడ్డిగారి విదేశయాత్ర విజయవంతం కావాలని కోరుతూ, వారి అనుభవాలు, తాలూకా అభివృద్ధికి దోహదకరం కాగలదనే ఆకాంక్ష వెలిబుచ్చారు. వరినాగు, పాడిపరిశ్రమను గూర్చి ప్రత్యేకంగా పరిశీలన జరిపి రావలసిందిగా శ్రీ వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు కోరారు. —మా. గూ. వి.

చెన్నూరులో రచ్చ

గూడూరు తాలూకా చెన్నూరు గ్రామ మధ్యలో పాడుబడిన రచ్చను జిల్లా బోర్డు పంచాయతీకి స్వాధీనం చేయగా, పంచాయతీ ఆ ప్రదేశంలో కార్యాలయానికి, పఠనమందిరానికి భవనాలు నిర్మించుటకు సంకల్పించి, ప్లానులు అంచనాలు తయారుచేయించి, స్థానిక సంస్థల శాఖనుండి 5 వేల రూపాయల సహాయాన్ని పొంది, పని ప్రారంభించబోగా, ప్రోత్సహించవలసింది, సహకరించవలసింది పోయి కొందరు అడ్డుతగిలి, ఆ కృషికి ప్రతిబంధకం కల్పించడం విచారకరం. గ్రామకక్షలుండవచ్చు, వ్యక్తిగత ద్వేషాలుండవచ్చు, కాని గ్రామాభ్యుదయానికి ఎవరు కృషిచేసినా, గ్రామస్థులందరూ సహాయపడడం; ఆంతే విశాల హృదయంతో వ్యవహరించలేక పోతే; కనీసం అడ్డుతగులకుండడం న్యాయం, ధర్మం. కాని యీ పంచాయతీ అధ్యక్షుడంతటి వ్యక్తి యీ పరిస్థితిని ఆటంకపరచడం శాసనరీత్యా ప్రత్యేకించవలసి లేదు. పైగా వర్షాలు అధికార్లను ముగ్గురు యిదంతా జరిగిందట. ఈ విషయం పోలీసు రిపోర్టుకూడా కాబడినట్లు తెలుస్తున్నది. —మా. గూ. వి.

కొత్తపట్నం పోస్టు

గూడూరు తాలూకా కొత్తపట్నం పోస్టాఫీసు క్రిందవున్న చెన్నూరు, కానూరు పాలెం, తూర్పు కనుపూరు గ్రామాదులకు తపాలా సౌకర్యం సరిగా లేదు. ఉత్తరాలుగాని, పత్రికలుగాని, సక్రమంగా చేరడం లేదు. ఈ గ్రామాలను అందుబాటులోవుండే చిట్టమూరు పోస్టాఫీసుక్రిందకు చేర్చిన సౌకర్యంగా వుండగలదని పోస్టల్ అధికార్లను కోరుతున్నాము. —యం. వెంకటేశ్వరశర్మ

రేవూరు పాఠశాల

ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల అయిన సందర్భంలో, దానికి తగిన భవనవసతి కల్పించుటకు పెక్కుమంది దాతలు సహాయ పడుతున్నారు. నెల్లూరు, శ్రీ వల్లనుగుల్ల రామచంద్రయ్యగారు 3 వేల రూపాయలతో ఒక రూము కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దానం చేశారు. నెల్లూరులోని ఒక సుప్రసిద్ధ దాత, మరో గదినిగూడా నిర్మించడానికి వాగ్దానం చేశారు. ఇదివరలో శ్రీ దేవి రెడ్డి నారాయణరెడ్డిగారు ఒక రూము కట్టించి యిచ్చారు. క్రమంగా మాధ్యమిక పాఠశాలగా, హైస్కూలుగా అభివృద్ధి కావలసిన యీ పాఠశాల భవనవసతి విషయంలో సహాయపడవలసిందిగా పురప్రముఖులైన దాతలను కోరుతున్నాము. —గ్రామస్థుడు.

తాటిపర్తి పశువైద్యశాల

ఆత్మకూరు తాలూకా తాటిపర్తిలో పశుచికిత్సకు ఒక ప్రాథమిక వైద్యశాలను నెలకొల్పుటకు ఆంధ్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

తన నియోజకవర్గ అభివృద్ధి కార్యాలపట్ల అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులున్న శ్రీ ఆనం వెంకట రెడ్డిగారి కృషిని యీ సందర్భంలో ప్రశంసించక తప్పదు. —పి. వి.

కరేడు వెండిలిస్కూలు

పదివేల జనాభా, చుట్టూ వేలాది యెకరాలు గలిగిన యీ గ్రామంలో మాధ్యమిక పాఠశాల అవసరాన్నిగుర్తించి, తహసిల్దారు శ్రీ వల్లూరు కోదండరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ, ఒక కమిటీగూడా ఏర్పడింది. స్కూలు భవనానికి 20 వేల రూపాయలు, ఆట స్థలానికి 3 ఎకరాల భూమిని, ఫర్నిచరు వగైరా

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

వీరికి సిగ్గేనా!

స్త్రీలకు సిగ్గే భూషణమని చెబుతుంటారు. న్యూయార్కులోని భారతీయ యువతులు, సిగ్గు, యిల్లు వదలని యిల్లాళ్లకే గాదు, దేశదేశాలు తిరిగే నారీమణులకు గూడా సహజమని చాటారు విరు!

న్యూయార్కులోని భారతీయ విద్యార్థులు మన ఉపాధ్యక్షుడు డాక్టరు రాధాకృష్ణగారికు సన్మానం చేశారు. హాజరైనవారిలో 30మంది యువతులను ఏరిచి పాడమని, నృత్యం చేయమని కోరారు రాధాకృష్ణగారు. కాని ఒక్కరూ మొగ్గలేదు; అందరూ సిగ్గుతో తలలు వంచుకున్నారు. నృత్యము, సంగీతము భారతీయ సాంప్రదాయమని, ఆ సాంప్రదాయాన్ని విడిచి పెట్టవద్దని రాధాకృష్ణగారు ప్రతిపాదించారు. దానిమీద పాడేవారు కొందరు ముందుకొచ్చారుగాని, ఆడేవారు కనబడలేదు!

కావలి-కనుపూరు కాల్వలు రాకుంటే మాకు అసెంబ్లీకిపోయే అర్హతవుండదు

దగదర్తి పంచాయతీ భవనానికి ప్రవేశోత్సవం జరుపుతూ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి ఉద్ఘాటన

కోవూరు తాలూకా దగదర్తి పంచాయతీ నూతన భవనమునకు, శాసనసభ్యులు శ్రీ ఏ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు, యీ నెల 28 తేది ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. నాటిసభకు జిల్లా పంచాయతీల సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. దగదర్తి ప్రజలేగాక చుట్టుప్రక్క గ్రామాల ప్రజలు, వందలాది పాల్గొన్నారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారిని గ్రామంలో ప్రవేశించగానే, గొప్పఉత్సవంతో, పంచాయతీ కార్యాలయ భవనం వరకు గొంపోయారు.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి పంచాయతీ తరపున స్వాగతమిస్తూ, విద్యుచ్ఛక్తి, మాధ్యమిక పాఠశాల సాధనలో శ్రీవారి సహాయమునభ్యర్థించారు.

శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు పంచాయతీ భవనమునకు ప్రవేశోత్సవంగావిస్తూ, గ్రామాభ్యుదయంకోసం, కక్షలు విస్మరించి, ఐక్యతను పెంపొందించుకోవలసినదిగా సలహాయిచ్చారు. కనుపూరు – కావలికాల్వలను సాధించుకోలేకపోతే, తాము శాసనసభకుగూడ వెళ్ళడానికి అర్హతలేదని చెప్తూ, యిటీవల కనుపూరు, కావలి కాల్వలను చేరా చేసి, ముందు కనుపూరుకాల్వ నొక్కదానినే తీసుకోవలసినదని ప్రభుత్వం కోరినప్పుడు, కనుపూరు కాల్వను ఒక్కదానినే తీసుకుంటే కావలికాల్వ విస్మరింపబడుతుందనే భయంతో, యిస్తే రెండు కాల్వలను

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

ఎముకల జవ

పైర్లను పెంచుటలో అత్యద్భుతంగా పనిజేస్తుంది

ఇందులో నత్రజని నూటికి 8 పాళ్ళున్నది. రైతులు దీని ప్రయోజనాన్ని తప్పక పొందవలెను.

మావద్ద ఎముకలపిండి; అన్నిపైర్లకు మిశ్రమ ఎరువులు (మిక్చర్సు); కేరళ ప్రభుత్వఫ్యాక్టరీలో తయారైన సూపర్ ఫాస్ఫేటు దొరకును.

ఆంధ్ర బోన్ మిల్ కంపెనీ

స్టోన్‌హవుస్‌పేట (శివాలయంవద్ద) నెల్లూరు

టెలిఫోన్ : 67

సంఘసేవకులను నిరుత్సాహ పరచకండి – శ్రీమతి దుర్గాబాయమ్మ

ఈనెల 19 తేది నాయుడుపేట గ్రామ యింప్లిమెంటేషను కమిటీ ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. ఇలాంటిది మనజిల్లాలో యిదే ప్రథమం. శ్రీ కనాభ్యుదయమే దీని లక్ష్యం.

కేంద్ర స్త్రీజనాభ్యుదయ శాఖాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి దుర్గాబాయమ్మ యీ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. మాజీ భారత ఆర్థిక మంత్రి, యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమిషన అధ్యక్షులు శ్రీ చింతామణి దేశముఖ్ గారు ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించారు. నాయుడుపేట సమాజాభివృద్ధి కేంద్రం వారు, స్త్రీజనాభ్యుదయశాఖ పోదరీమణులు చక్కని ఏర్పాట్లుచేశారు. ఇంత ముఖ్యమైన యీసభ పత్రికలలో ఎక్కడా కనుపించలేదు. పత్రికలవారు హాజరు కాలేకపోయారు; కనీసం నాయుడుపేట సాంఘిక విస్తరణాధికారులు యిలాంటి దిన్నపనైనా చేస్తారనుకున్నాము; కాని ఏమీరాలేదు.

ఈ ప్రారంభోత్సవ సభలో దుర్గాబాయమ్మగారు, ఏమాత్రమైనా కమిటీలపాత్రపై తీవ్రవిమర్శలు గుప్పించారు. సాంఘిక సేవా

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

మళయాళ మనోరమా! నీ కెన్ని స్వయంవరాలమ్మా?

మళయాళ మనోరమా! నీకెన్ని స్వయంవరాలమ్మా? నీవు దమయంతివా, ద్రౌపదివా? కాక కేరళకన్య అనే నామధేయంతో భావి కాలాన చరిత్ర ప్రసిద్ధిని పొందెదవా?

దమయంతి అనలుడే కావాలన్నది. ద్రౌపదికి అయిదుగురుభర్తలే. తగాదా లేదు. నీ పరిస్థితి వింతగావున్నది. ఒకడు నిన్ను వలచే, చేబట్టెనో లేదో, మిగిలిన అభ్యర్థులు ఈర్ష్యాళువులై నిన్ను గ్రహించిన తీరని పర్వ సంకటములపాలు చేస్తున్నారు.

ఏమని చేయ రాదమ్మా? అభ్యర్థి తర్వాత అభ్యర్థి నీతో రమించి, సుఖించవచ్చునని అభ్యర్థులమధ్య ఒడంబడిక చేయించరాదా? (స్థానిక స్వపరిపాలన రంగంలో ఇట్లా జరుగుతూ వున్నది.)

కొందరు నిన్ను ద్రౌపదిగా చేయవలెనని చూస్తున్నారు. కాని ద్రౌపది భర్తలవంటి భర్తలు నీకు లభ్యంకావద్దూ? ప్రస్తుతం, తాత్కాలికంగా నీకు విమోచనం తప్పదు.

◆ ◆ ◆

కేరళలో సర్వోదయంవారు కూడా ప్రభుత్వం వైదొలగి ఎన్నికలకు సిద్ధం గావలసిందని అన్నారు. పైనుంచి ఒక్క-పెట్టు పెట్టమని ఇందిరా గాంధికూడా అన్నది. 'నీ చేతను, నా చేతను... ఇద్దరిచేతను' అన్నట్లు అంతా కలిసి ప్రథమ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం దించబడిందాకా నిద్రపోవడం లేదు.

పార్టీ రాజకీయాలంటే అటువంటివిట్లాగే కరిణాతం వుంటుందని వ్యాఖ్యానించే సర్వోదయులు కేరళ కమ్యూనిస్టు పరిపాలనావిరావికి సూచించిన మార్గమేమిటి? కేరళలో గొడవ బయలుదేరకముందే సర్వోదయ ప్రముఖుడు

—తరువాత 12 వ పేజీలో

ఆత్మకూరు తాలూకా మహమ్మదాపురం హైస్కూలు ప్రారంభోత్సవం జరిపి ఉపన్యసిస్తున్న శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి. కలెక్టరు శ్రీ బేగ్, పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ బెజవాడ లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారలనుకూడా చిత్రంలో చూడవచ్చు.

మహమ్మదాపురం హైస్కూలుకు 50 వేల రూపాయలిచ్చిన దాతలు శ్రీ కొల్ల చెంచురామిరెడ్డి (ఎడమవైపు); శ్రీ కొల్ల సుబ్బారెడ్డి (కుడివైపు)

కేరళలో కేంద్రంచర్య నేడో, రేపో!

వారం పొడవునా ఢిల్లీలో అవిరామంగా చర్చలు

కేరళమీద కేంద్ర ప్రభుత్వ చర్య ఆలస్యమయ్యేకొద్దీ, కేంద్రం జోక్యం విషయంలో భారత ప్రభుత్వంలో భిన్నాభిప్రాయాలేమైనా వున్నవా అని కొందరు సందేహపడవచ్చునుకాని, ఏదో ఒక చర్య తీవ్రంగా కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకోక తప్పదని తేలిపోయింది. ప్రెసిడెంటు పాలనను విధించేకంటే, కేరళప్రభుత్వంచేత ఒప్పించి రాజీనామా చేయించి, మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపించాలనేది, ఉన్నత రాజకీయ వర్గాల, ముఖ్యంగా ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, దేశీయ వ్యవహారాలమంత్రి శ్రీ గోవింద వల్లభపంత్ గారల అభిప్రాయంగా వున్నట్లున్నది.

కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీ రాజీనామా యివ్వడానికి, మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపించడానికి వ్యతిరేకించుటవల్ల నేమి, రోజురోజుకు శాంతిభద్రతల పరిస్థితి క్షీణిస్తున్నదాన్నిబట్టి యిక ప్రెసిడెంటు పాలన మినహా మార్గాంతరం లేదనికూడ తేలిపోయింది. కాని కేంద్రజోక్యం పార్లమెంటు చర్చలకు ముందా వెనుకా అనేది తేలవలసివున్నది.

కేరళ కాంగ్రెసుసంఘం రాష్ట్రపతికి, కేరళ గవర్నరుకు సమర్పించిన అభియోగ పత్రంమీద, కేరళ గవర్నర్ శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారి రిపోర్టుకోసం యింతవరకు వేచివుండవలసి వచ్చినందువల్లనే ముఖ్యంగా కేంద్రప్రభుత్వచర్య విషయంలో కొంత ఆలస్యమైంది. ఈపాటికి కేరళ గవర్నర్ రిపోర్టు అంది వుంటుంది. ఈ నెల 29 తేదీన జరిగే కేంద్రమంత్రివర్గ సమావేశంలో, కేరళనుగురించి నిర్ణయం జరుగగలదని భావించబడుతున్నది. ఆ తర్వాత రెండు మూడు రోజులలో రాష్ట్రపతి అధికారప్రకటన వెలువడినా, ఆశ్చర్యం లేదు. అందుకే కాబోలు ఆగస్టు 4 తేదీ స్వాతంత్ర్య

ఈ వారంలో కేరళ

దినోత్సవాలలో పాల్గొనుటకై హైదరాబాదు వెళ్ళవలసిన ప్రెసిడెంటు శ్రీ ప్రసాద్ తన ప్రయాణాన్ని వాయిదా వేసుకున్నారు.

ఆగస్టు 1 తేదీ కాంగ్రెసు పార్లమెంటు సభ్యులను సమావేశపరచి, కేరళ విషయంలో కాంగ్రెస్ హైకమాండు వైఖరిని కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరా గాంధి వెలువరించబోతున్నారు. భారత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకూడ ఆసమావేశంలో పాల్గొనబోతున్నారు కాబట్టి, ఆ సమయానికి కేంద్ర ప్రభుత్వవైఖరి సూచనప్రాయంగానైనా తెలియజేయబడవచ్చు.

మలబార్ పోలీస్ దౌష్ట్యం

వెంటనే, కనీసం పార్లమెంటు సమావేశం ప్రారంభమయ్యే వరకైనా కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యంవుండదని భావించి, సత్యాగ్రహులను భీతావహులనుగా చేయుటకు, కేరళ ఉద్యమం నీరుగారి పోతుందని పెట్టుకున్న ఆశలు అడియాసలు కాగా, కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం రెచ్చిపోయి హింసాకాండకు పూనుకున్నది. 1942 ఆటుతర్వాత స్వాతంత్ర్యోద్యమాలను అణచివేయుటకు ఏర్పాటుచేసిన మలబార్ స్పెషల్ పోలీసులను, కేరళ ప్రజలపైకి ఉసిగొల్పారు. మలబార్ పోలీసు, సత్యాగ్రహులను, సత్యాగ్రహులు కానివారిని, బాటసారులను, స్త్రీలను, కడకు పోలీసులనుగాన్ని పైతం నిర్దాక్షిణ్యంగా, కన్నుమిన్ను గానక లాఠీలతో బాదుతున్నారు. మలబార్ స్పెషల్ పోలీసు దౌష్ట్యాలు వర్ణనాతీతంగావున్నవి. ఇవి ఢిల్లీ రాజకీయవర్గాలను సహితం కలవరపరుస్తున్నవి.

వారంలో రెండుసార్లు పోలీసు కాల్పులు

మలబార్ స్పెషల్ పోలీసులను ప్రయోగించినప్పటికీ, ప్రతిపక్షాల చిత్తస్థైర్యం సడల లేదు. వారు భీతావహం చెందడంలేదు. ప్రశాంతంగానే సత్యాగ్రహాలు, పికెటింగ్ ఉద్యమాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. ఎట్లయినా ఉద్యమాన్ని [illegible] కేరళ ప్రభుత్వం పోలీసు కాల్పులను జరిపిస్తున్నది. ఈ వారంలో అల్లెప్పీ జిల్లాలోని [illegible] జక్షన్ దగ్గర ఒకసారి, [illegible] వైకోమ్ [illegible]

—తరువాత 8 వ పేజీలో

స్త్రీలకు చీరే శృంగారం!

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు
Cloth Merchants
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
Telephone : 135.

నెర్విటాల్

నరములబలహీనతకు - రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల ధర్మపంపుటిచే తయారుచేయబడినది. రొట్టె నరముల బలహీనతనైనను పారించి చక్కని దేహదారుఢ్యమొసగును. నిద్రా, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లు తీత, తలతిరుగుట, పాలుమాలిక, కాళ్ళు చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసము కలిగించుటలో యింతకు మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 ఔ॥ సీసా 5—75 న. పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ.

బ్రాంచి: రాజవీధి—నెల్లూరు

యింటిజాగా — యిండ్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు దంజాయిగపురంలో - నెహ్రూ రోడ్డునందు 365 యింటి నెంబరుగల షుమారు 54 అంకణముల ఖాళీజాగా - అందులో కేసియున్న 6 పూరిపాకలతో సహా అమ్మబడును. కాలేజి, రైలు, కోర్టు, మార్కెటు, బజారు అన్నిటికీ సమీపం - మంచిఆవరణం చుట్టూ ప్రహరీ, బావి వున్నవి. గజనిమ్మ, కిచ్చిలి మున్నగు చెట్లుగూడా వున్నవి.

— యేపూరు వెంకటచలమయ్య,
(ఆదేచోటులో కాపురం.)

పిల్లవానిపోబడి తెలిపిన రూ. 25 లు బహుమానం

18 సంవత్సరాల వయస్సు. షుమారు 5½ అడుగులయెత్తు, పలుచగా చామనచాయ రంగుగల మా పిల్లవాడు నెలరోజులనుండి కనుపించ లేదు. మూగవాడు - మాటలురావు. పేరు గూడ చెప్పలేడు. కుడితొడమీద యొద్దుపొడిచిన పెద్దమచ్చవున్నది. ఈ పిల్లవానిని మాకు చేర్పించినా - లేక ఉన్నపోబడి తెలిపినా రూ. 25/- లు బహుమతి యియ్యగలము.

— పాలపర్తి కృష్ణయ్య,
వింద్దూరు (పోస్టు) గూడూరు తా॥.

In the Court of the District Judge, CHITTOOR
(Estate Abolition Tribunal)
O. P. No. 25 of 1959.

M. Sampathkumar–Petitioner.

The above petitioner has filed a petition to recognise his claim for Rs. 359 - 12 n p. towards his Proportionate share of the advance compensation for 4 Shrostryams in the village of Bandarupalli, in the Kalahasti Tq, Chittoor Dist., and the same is posted to 25-8-59 for notice. to other Co-sharers, Periavaram Krishnaiah, Puranam Subramanyam, Mandala Ananthasayanam Iyengar.

—K. SUNDARA CHARI,
Advocate for Petitioner.

Rooms To Let

In Nellore Y. M. C. A. Hostel - Fully Furnished - Clean and Bath Room attached. Good for Students or Employed. Monthly Rent Rs. 10–00 Per bed!

Chairman:
Y. M. C. A. (Church Compound)
Near Nehru Hostel.

జమీన్ రైతు

శ్రీ వికారి, ఆషాఢ బహుళ ఏకాదశి
31–7–1959 . శుక్రవారం

గవర్నర్ ప్రసంగం

ఆంధ్రావని సర్వతోముఖాభివృద్ధి జెందుతున్నట్లు, గవర్నర్ శ్రీ సచార్ ఉభయ శాసనసభల సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ జేసిన ప్రసంగం స్పష్ట పరుస్తున్నది.

రాష్ట్రం అన్నివిధాలా పురోగమిస్తున్నట్లు, వివిధ నిర్మాణ కార్యకలాపములు సంతృప్తికరంగా కొనసాగుతున్నట్లు గవర్నర్ వెల్లడించారు. తెలంగాణ అభివృద్ధిపట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చూపుతున్న ప్రత్యేక శ్రద్ధకు గవర్నర్ హర్షం ప్రకటించారు. తెలంగాణాలో 1956–57 లో 4 కోట్ల 70 లక్షలు ఖర్చయితే, అది నేడు 16 కోట్లవరకు పెరగడం, రాష్ట్రంలోని యితర ప్రాంతములతో పోల్చి మీద చేస్తున్న 26 కోట్ల ఖర్చుతో పోల్చి చూచినప్పుడు యీ మొత్తం పెద్దదిగావడం, గమనించదగిన విషయం. రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఎటువంటిదైన తెలంగాణా అభివృద్ధిపట్ల ప్రభుత్వం చూపుతున్న శ్రద్ధ ప్రశంసించదగినదే.

కాని తెలంగాణాతో సమానంగా అభివృద్ధి చెందవలసిన ప్రాంతాలు మన రాష్ట్రంలో యింకా అనేకమున్నవి. అలాంటి ప్రాంతాలలో నెల్లూరు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు ముఖ్యమైనవి. ఆంధ్రావతరణం ప్రారంభంనుండి రాయలసీమ అభివృద్ధిపట్ల ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించబడి, అన్నివిధాల రాయలసీమ అభ్యుదయం చెందింది. కాని నెల్లూరుజిల్లాకు ప్రాణాధారమైన సోమశిల ప్రాజెక్టును, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అట్టి వంశధార ప్రాజెక్టును విస్మరించి ఈ రెండు జిల్లాలను ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంచేయడం విచారకరమైన విషయం. రాష్ట్రాభ్యుదయాన్ని గురించి గవర్నర్ చేసినసమీక్షలో యిది చెప్పుకోదగిన లోపంగానే కన్పించుతున్నది. కాబట్టి పై రెండు జిల్లాల అభివృద్ధిపట్ల తెలంగాణావలెనే, రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించడం అవసరం.

పోచంపాడు, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించి, కేంద్రనిపుణుల సాంకేతిక పరిశీలనకు పంపిందని, ఈ ప్రాజెక్టులవలన తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాల ప్రజలకు ఎక్కువ ప్రయోజనం చేకూరగలదని గవర్నర్ చెప్పారు. ఈ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఆంధ్రప్రభుత్వం శ్రద్ధను సంతోషిస్తున్నాము.

రాష్ట్రంలో నదీజలాల సమగ్రవినియోగం ద్వారా మన వ్యవసాయాన్ని ఇతోధికంగా పెంపొందించుకొనే అవకాశం వున్నప్పటికీ, వ్యవసాయంతోపాటు సమానంగా పారిశ్రామికంగాకూడ అభివృద్ధి చెందినప్పుడే మన రాష్ట్రాభ్యుదయానికి ఒక సమగ్రత్వమూ, ఒక సుస్థిరత్వం ఏర్పడుతుంది. కనుక పరిసరవున్న రాష్ట్రాలతో సరితూగగల విధంగానైనా, మన పారిశ్రామికాభివృద్ధిని సాధించడం అతి ముఖ్యమైన విషయం. ముఖ్యంగానైనా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించగలదని ఆశిస్తున్నాం.

భావతరంగాలు
(మొదటిపేజీ తరువాయి)

ఎట్లాయితేనేమి, 1,2 తేదులలో బొంబాయిలో జరుగుతున్న స్వతంత్రపార్టీ మహాసభకు డెమొక్రటిక్ పార్టీ నాయకులు చాలమంది పోతున్నారు. ఈ అవకాశాన్ని తెనాలి మహాసభలోనే వారు కల్పించుకున్నారు. అంటే ఏనాడైనా స్వతంత్రపార్టీ దగ్గరకు చేరక తప్పదనేభావం అనాడే వారి కుండిందన్నమాట.

ఇటీవల హైదరాబాదులో శ్రీ రంగాగారిని, లచ్చన్న ప్రభృతులు కలుసుకొని సంప్రతింపులు సాగించినట్లున్నది. బహుశా యివి వారిని స్వతంత్రపార్టీ సమీపానికి చేర్చుటకు దోహదం కల్పించి వుండవచ్చు.

సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్‌పార్టీ ఉపాధ్యక్షులలో ఒకరైన శ్రీ కందుల ఓబులరెడ్డిగారు, యిటీవల నిడుబ్రోలులో జరిగిన స్వతంత్రపార్టీ ముఖ్యుల సమావేశంలో పాల్గొనడం, తాను స్వతంత్రపార్టీలో చేరగలనని చెప్పడం, పై హైదరాబాదు సంప్రతింపుల ఫలితంగా వుంటుందని వూహించినా పొరపాటుండదు. స్వతంత్రపార్టీపట్ల సో. డె. పార్టీకిచెందిన మాజీ లోక్‌పార్టీవారి అనుకూల వైఖరికి శ్రీ ఓబులరెడ్డిగారి యీ చర్యే తార్కాణంగా తీసుకోవచ్చు.

స్వతంత్రపార్టీలో చేరిపోవాలనే ఒత్తిడి, మాజీ లోక్‌పార్టీలోని సేవకులనుండి ఎక్కువగా వున్నదనిగూడా వినిపిస్తున్నది. సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీలోని పెక్కుమంది అటు ఆపార్టీలో వుంటూనే, యిటు రంగాగారితో, స్వతంత్రపార్టీతో సహకరిస్తున్నారు.

వీటన్నిటినిబట్టి, సోషలిస్టు డెమొక్రటిక్ పార్టీ ఎట్లా ఏర్పడిందో, అట్లా విడిపోక తప్పదనేది స్పష్టమౌతున్నది. ఆ విడిపోవడం వెంటనే కాకపోయినా, కొంతకాలం తర్వాత జరుగవచ్చు. అంతవరకు యీ రెండుపార్టీలు భుజంమీద చేతులు వేసుకొని వ్యవహరించవచ్చు.

ఈ పార్టీ విడిపోవడకు కొట్టిస్తే, లచ్చన్న వర్గాలతో, డాక్టరు చెన్నారెడ్డి ప్రభృతి తెలంగాణా నాయకులుగూడా బయటికి వస్తారని ఆశేపమవ్వవున్నది. బొంబాయి మహాసభ ప్రకటించే ఆదర్శ పత్రికపై అది ఎక్కువగా ఆధారపడి వుంటుందని మా అభిప్రాయం. స్వతంత్రపార్టీకి రోజురోజుకు హెచ్చుతున్న బలం, లభ్యమౌతున్న శక్తికాపహారకం, జరుగుతున్న ప్రచారం—యిత్యాదులు బయటివారి కం డ్లు పులిసేట్లు చేస్తున్నవి. బలహీనమైన రాష్ట్రపార్టీలోవుండడంకంటే, దేశంలో కాంగ్రెసు తర్వాత స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్న స్వతంత్రపార్టీలో చేరడం అన్నివిధాల మంచిదనే భావాన్ని కల్గిస్తున్నది. ఈ ఆకర్షణకు గురికాకుండా ఎంతమంది నిలవగలరుగనో చూడవలసి వున్నది.

స్వతంత్రపార్టీ బొంబాయి పారిశ్రామిక శక్తుల పలుకుబడికి లోబడి పోకుండా, వారి కార్యసాధనకు ఒక వుపకరణంగాకుండా, రైతు దృక్పథానికి ప్రాతినిధ్యం వహించేట్టుంటే, సమీపభవిష్యత్తులోనే అతిబలమైన పార్టీగా రూపొందగల భావనలున్నవి. ఆంధ్రలోగూడా దానికి మంచి భవిష్యత్తుంటుంది. బొంబాయి మహాసభ కార్యక్రమమే దాని భవిష్యత్తును నిర్ణయిస్తుంది.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
(7వ పేజీ తరువాయి)

పనిగా వుంటున్న శ్రీ కె. యల్. కాంతారావుగారిని నియమించారు. వీరు 1945 ప్రాంతంలో మన మునిసిపల్ ఆఫీసులో గుమాస్తాగా వుండి, వున్నతస్థితికి వచ్చిన నెల్లూరు పౌరులట.

బజారు ధరలు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1కి		350– 0–0
జి. బి.	,,	345– 0–0
తెల్లశేషల్లు	,,	300– 0–0
ఎర్రశేషల్లు	,,	285– 0–0
రాగులు	,,	360– 0–0
జొన్నలు	,,	420– 0–0
మొ. బియ్యం 160 పా.		46– 0–0
,, 2వ రకం		43– 0–0

నీటిమట్టం

నెల్లూరు ఆనకట్టక్రింద	0.09 అ.
సంగంవద్ద ఆనకట్ట పైన	0.04 ,,
నెల్లూరు చెరువు	15. 0 ,,
కనిగిరి రిజర్వాయరు	20.40 ,,
సర్వేపల్లి ,,	7.90 ,,

శ్రీ లలిత కళానిలయంవారి యాజమాన్యమున
నెల్లూరు పురమందిరమున
16–8–59 నుండి 20–8–59 వరకు
వినోద ప్రదర్శనములు
(నృత్యనాటికలు)
21–8–59 నుండి 23–8–59 వరకు
రవి ఆర్టుథియేటర్సు (మద్రాసు) వారిచే
"రక్తకన్నీరు"
(నాటకం)
నటులు:- నాగభూషణం - సీత
పర్యవేక్షణ:- యం. వి. రెడ్డి.

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి,
51, (మంటపాలు) ఆచారివీధి - నెల్లూరు (స్థా. 1950)

కాలేజి, స్కూలువిద్యార్థులకు అనుకూలముగ ప్రొద్దున - రాత్రిక్లాసులు ఏర్పాటు చేయబడును

B.A., B.S.C., P.U.C. (Allparts & Groups) Matric (Andhra & Venkateswara

S. S. L. C. మార్చి తరగతులు.

ఆగస్టు 7 తేది నుండి ప్రారంభము.

మంచి ట్యుటోరియల్ పద్ధతులలో జరుగుచున్న విద్యా సంస్థ.
ఏనియేు చదవనివారుగూడా మెట్రిక్ పరీక్షకు పోవచ్చును.

Postal Tuition:- పై కోర్సులకు ప్రైవేటువిద్యార్థులకు యివ్వబడును. 9 సం॥ల ట్యుటోరియల్ అనుభవముతోను - సులభ పాఠ్యమును పద్ధతులలోను పోస్టలు ట్యూషన్ యివ్వబడును.

డి. శ్రీనివాసరావు డైరక్టరు. డి. వెంకటరావు, M. A. ప్రిన్సిపాల్.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

దామరమడుగు హత్యకేసు త్రోసివేయబడింది!

24-3-59 తేది దామరమడుగు వాస్తవ్యుడు బొక్కా చంద్రశేఖరరెడ్డిని, అతను తిలదానమిస్తున్న రేకులపెద్దును నిప్పుపెట్టి, పూసిగాడిక అతను బయటకురాగా, గొడ్డళ్ళు పదైరాలతో కొట్టి హత్య చేసిన కేసును, నెల్లూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ సి. మురహరిరావుగారు విచారించి, త్రోసివేస్తూ, యీనెల 27 తేది తీర్పుచెప్పారు. ముద్దాయిలు (1) జక్కా వెంకురెడ్డి (2) మోడెం దశరథరామరెడ్డి (3) కృష్ణారెడ్డి పిచ్చిరెడ్డి ఫూఫ్ చంద్రి మోహన్ (4) చెంచేటి సుబ్బారెడ్డి (5) పాలివల్లి వెంకురెడ్డి (6) గాన్ సాహెబు ఫుంఫ్ గాన్ బాషా (7) మన్నెం శేషయ్య గారలను నిర్దోషులుగా భావిస్తూ వదలి పెట్టారు. వీరిమీద ఇం. పి. కోడ్ 148, 149తో కలిపి 302 సెక్షన్ల క్రింద ప్రాసిక్యూషన్ నేరమారోపించింది.

ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున 18 మంది సాక్షులు విచారించబడ్డారు. ముద్దాయిల తరఫున సాక్షులెవ్వరూ విచారించబడలేదు.

చంద్రశేఖరరెడ్డి హత్యగావింపబడ్డాడనుటకు కావలసినంత సాక్ష్యమున్నది గాని, పై హత్యను యీ ముద్దాయిలే చేసినట్లు ప్రాసిక్యూషన్ సేకరించిన సాక్ష్యం చాలదని న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడి కేసును త్రోసివేశారు.

హత్యసమయంలో అచ్చటుండి చూచినట్లు చెప్పిన విడవలూరు రమణారెడ్డి, సింగంశెట్టి రమణయ్య సాక్ష్యాలను; ముద్దాయిలు హత్యచేసినట్లు పై యిరువురు సాక్షులు తమకు చెప్పినట్లు దంపూరు రమణారెడ్డి, గంగపట్నం చంద్రశేఖరరెడ్డి, షేక్ మస్తాన్ సాహెబుగారలు చెప్పిన సాక్ష్యాలను; గ్రామ మునసబు సోమిరెడ్డి వీరారెడ్డిగారి సాక్ష్యాన్ని జడ్జిగారు విశ్వసించలేదు.

ప్రాసిక్యూషన్ కేసులో జడ్జిగారు ఎత్తి చూపిన లోపాలలో కొన్ని:—

24-3-59 తేది రాత్రి తనకు తెలియజేయబడినా దామరమడుగు మునసబు యీ విషయాన్ని గూర్చి రిపోర్టు చేయలేదు; హత్యాప్రదేశాన్ని చూడలేదు.

శవపంచాయితీ సమయంలో పంచాయితీదార్లకు ముద్దాయిల పేర్లు తెలియదని తేలింది.

హెడ్ కానిస్టేబులు డి. కోటయ్య వ్రాసి చేసిన ప్రథమ సమాచార రిపోర్టు (యఫ్. ఐ. ఆర్.)లో ముద్దాయిల పేర్లు సమూదు పరచబడలేదు; కొందరు గుంపుగావెళ్ళి చంద్రశేఖరరెడ్డిని కొట్టినట్లు మాత్రమే చెప్పబడింది.

హత్యజరిగిన రోజురాత్రే ముద్దాయిల పేర్లు తెలిసినప్పటికీ, ముద్దాయిలను అరెస్టుచేయుటకు ప్రయత్నం జరుగలేదు. ముద్దాయిలెవరైనది తెలుసుకొనుటకు గ్రామ మునసబు ప్రయత్నించలేదు.

సింగంశెట్టి రమణయ్యను 25 తేది గాకుండా, 26 తేదిన పోలీస్ విచారణ చేసింది.

ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యాలలో, ప్రాసిక్యూషన్ కథనంలోకూడా కొన్ని లోపాలను జడ్జిగారు ఎత్తిచూపారు. ఈ లోపాల వల్లనే పైఏడుగురు ముద్దాయిలపైగల హత్యా భియోగాన్ని త్రోసివేస్తున్నట్లు జడ్జిగారు తీర్పుచెప్పారు.

ముద్దాయిల తరఫున శ్రీ వి. అనంతరామయ్య గారు, ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున శ్రీ సంగం జానకిరామయ్యగారు వాదించారు.

◆　◆　◆

ఈ బొక్కా చంద్రశేఖరరెడ్డి హత్య ముఖ్యంగా కోవూరు, నెల్లూరు తాలూకాలలో తీవ్ర సంచలనాన్ని కల్గించింది. ముద్దాయిల పెద్దను ముఖ్య కమ్యూనిస్టులు గావడం, హత్య ఘాతుకంగా జరగడం, దామరమడుగు ప్రాంతంలో కొంత భయోత్పాతాన్నికూడా కల్గించింది. ప్రాసిక్యూషన్ బలహీనతతో కేసుపోవడం ఆ ప్రాంత కమ్యూనిస్టేతర వర్గాలలో మరింత భయాందోళనలు కల్గించగలదు.

27 తేది తీర్పువినుటకు దామరమడుగు వగైరా కోవూరు తాలూకా గ్రామాలనుండి వందలమంది ముద్దాయిల రాజకీయమిత్రులు వచ్చారట. తీర్పు తర్వాత ముద్దాయిలను భుజాలమీదకు ఎత్తుకొని హర్షధ్వానాలు చేశారట. పిమ్మట వీరు గుంపుగా విజయోత్సాహంతో పోయారని, హత్యాభియోగంలోని ముద్దాయిలు యీ విధంగా పోవడం, చూచినవారిని ఆశ్చర్యచకితులను జేసిందని అన్నారు.

కాలేజి కమిటీ

వి. ఆర్. కాలేజికమిటీకి క్రొత్తగా ఎన్నుకోబడిన సభ్యుల ప్రథమ సమావేశం 6 తేది జరుగనున్నట్లు తెలుస్తున్నది. బహుశా ఆయిదు మంది సభ్యుల కో-ఆప్షన్ ఆ నాటి కార్యక్రమంగా వుంటుందేమో?

కో-ఆప్టు చేసుకోబడే సభ్యులు వీరుగా వుండవచ్చునని వూహ: (1) శ్రీ మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి, (2) శ్రీ ఏనుగు సుందరరామరెడ్డి, (3) రక్తదాత యస్. వి. నరసింహారావు (4) మాజీ మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ బషీర్ అహమ్మద్, (5) స్టోన్‌హౌస్ పేట హైస్కూలు మాజీహెడ్మాస్టరు శ్రీ విజయం.

వీరిలో శ్రీ ఆదిశేషారెడ్డిగారు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడవచ్చునని వదంతి. ఇది జరిగితే ఎంతో సముచిత నిర్ణయంగా వుంటుంది. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు కమిటీ అధ్యక్షులుగా వుంటారని, శ్రీ శ్రీనివాసులుగారు కోశాధిపతిగా వుంటారని తెలుస్తున్నది.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు

గతవారం మా వార్తమీద విపరీతార్థాలు తీశారు కొందరు మిత్రులు—

కలెక్టరు సూచనను పాటిస్తే సారంగపాణి గారవుతారని, లేకుంటే శ్రీనివాసులు గారికి లభించవచ్చునన్నది మా వుద్దేశ్యం. అన్యథా నర్థాల ప్రసక్తి అందులో లేదు.

శ్రీ శ్రీకాంత్

వెనుకబడిన జాతుల సంక్షేమ కేంద్రకమీషనరు శ్రీ ఎల్. ఎమ్. శ్రీకాంత్ గారు యీవారంలో నెల్లూరువిచ్చేసి, రెండు రోజులపాటు సిద్ధిపురం, అల్లూరు, తురుమావాయి, కొల్లపూడి, వగైరా ప్రదేశాలలో యానాది మున్నగు వెనుకబడినజాతుల కాలనీలను సందర్శించారు. శ్రీహరికోటకుపోయి అచ్చటి పరిస్థితులనుకూడా పరిశీలించారు.

శ్రీహరికోటలో యానాదుల పరిస్థితులు దుర్భరంగా వున్నవంటూ, ఆ దీవి బాగుపడాలంటే రవాణా సౌకర్యాలు అభివృద్ధి గావాలన్నారు. తాను వెంటనే తడ-శ్రీహరికోట మధ్య ప్రయాణానికి ఒక మోటారుపడవను మంజూరు చేయగలవని చెప్పారు. వారి వైద్య సౌకర్యానికి డాక్టరుతో ఒక వైద్యదళాన్నికూడా మంజూరు చేయగలని వాగ్దానంచేశారు.

యానాదుల వగైరాల విషయంలో శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి సేవలను శ్రీకాంత్ మిక్కిలి ప్రశంసించారు. సిద్ధిపురం పాఠశాలనుకి ఒకలక్ష, కొత్త గృహవసతికి ఒకలక్ష యివ్వగలనని వాగ్దానంచేశారు.

నెల్లూరుపట్టణంలో ఎంగిలి ఆకులలోని అన్నంతిని, వీధులలోనివసించే చల్లయానాదుల స్థితికి శ్రీకాంత్ తన సానుభూతి ప్రకటించారు.

శ్రీకాంత్ గారితోకూడాకలసి శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారుకూడా పర్యటించారు.

రేణిగుంట — హైదరాబాద్ ఎక్స్‌ప్రెస్

దీని అవసరాన్ని నెల్లూరు అందరియందు ఎక్కువ గుర్తించారు. జిల్లాలోని పదకొండుమంది శాసనసభ్యులు, యిద్దరు పార్లమెంటు సభ్యుల సంతకాలతో యీ ప్రత్యేక రైలును వెంటనే వేయవలసిన అవసరాన్నిగూర్చి రైల్వేమంత్రికి ఒక విజ్ఞప్తి పంపబడింది. ఆరోగ్య రంగాగా కూడా యీ విషయమై రైల్వేమంత్రికి వ్రాసివున్నారు. నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఒక తీర్మానంచేసింది. శ్రీ ప్రత్తి సుబ్బారావుగారి రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘం ఇందులో శ్రద్ధవహిస్తూ, కేంద్రమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి సహాయాన్నికూడా అర్థించారు.

వీరి కృషి సఫలంకావాలని, హైదరాబాదు ప్రయాణీకుల ఇబ్బంది తొలగాలని కోరుతున్నాము.

రైల్వే పోలీసు

పల్లెటూళ్ళనుండి వచ్చే అమాయకులను నెల్లూరులోని రైల్వే పోలీసు దోచుకుంటున్నది. రైల్వేకమ్మీలు దాటారని వగైరా కారణాలతో ఏమీ తెలియని వారిని పట్టుకొని, డబ్బుతీసుకొని వదలడం, కొందరిమీద డబ్బుతీసుకొనికూడా కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి సంఘటన మా దృష్టికి కూడా ఒకటొచ్చింది. అలాంటి వివాదాలు అనేకమున్నవి. తత్ శాఖ వున్నతాధికార్లు ఈ అవినీతి చర్యలను అరికట్టాలని కోరుతున్నాము.

మునిసిపల్ కమిషనరు

కమీషనరుగా శ్రీ నరసింహాస్వామిగారి స్థానంలో, గుంటూరుజిల్లా పంచాయితీ ఆఫీ

—కొరవ తీవ్ర చేరికా

తన ముగ్గురు ముద్దు బిడ్డలకు విషమిచ్చి తానువిషంత్రాగి ఆత్మత్యాగం జేసుకున్న

సిద్ధిపురం కాపుయిల్లాలి సాహస విషాదగాథ!

కోవూరుతాలూకా సిద్ధిపురం వాస్తవ్యుడు తుమ్మల యానాదిరెడ్డి భార్య వనమ్మ, 25 తేది వుదయం, కాఫీలో విషం కలిపి ముందు తన ముగ్గురుబిడ్డలకిచ్చి, తర్వాత తాను పుచ్చుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నది. వనమ్మ, యిద్దరు మగబిడ్డలు అప్పుడే, అక్కడే చనిపోయారు. ఆమె పెండటికుమార్తె, 8 ఏండ్ల వయస్సుగల సుభాషిణి అనే అమ్మాయి మాత్రం, బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ఆస్పత్రికి తీసుకొనిరాగా, అక్కడచనిపోయింది. బుచ్చిలో వీరి శవపంచాయితీజరిగి, బీర్జికోశంలోని పదార్థం పరీక్షార్థం హైదరాబాదుకు పంపబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

వనమ్మ తల్లిగారిది నెల్లూరు కామాటివీధి. పదకొండేళ్ళక్రితం యానాదిరెడ్డికి రెండవ వివాహానికి యీమె నిచ్చారు. యానాదిరెడ్డి పెండటిభార్య యీమె వివాహానికి ముందే చనిపోయింది. పెండటిభార్యకు ఒక కుమారుడు. వనమ్మకు ముగ్గురు పిల్లలు; 8 ఏండ్ల వయస్సుగల కుమార్తె; 5, 2 ఏండ్ల వయస్సుగల యిద్దరు కుమారులు. వనమ్మకు తల్లి, యిద్దరు సోదరులు, నలుగురు సోదరీమణులు వున్నారు. వనమ్మభర్త పేదరైతు. వనమ్మ వయస్సు 25—30 మధ్యవుంటుంది.

వనమ్మ ఈ సాహసకృత్యానికి, తన ముద్దుబిడ్డలకుసైతం తన చేతులుండా విషమిచ్చి చంపుటకు ప్రేరిపించిన కారణమేమో తెలియదు. ఆమె హృదయం ఏ ఆందోళనతో అంత పాషాణమై పోయిందో, తాను తనబిడ్డలు సమూలంగా పాషాణంతో ఆత్మహత్య చేసుకోవలసి వచ్చినంత విరక్తియేమిటో తెలియదు. వనమ్మ అత్యంత అభిమానవతురాలని, చదువుకున్నామెని చెప్తున్నారు. ఈ హత్యసంకల్పం ఆకస్మాత్తుగా క్షణంలో వుద్రేకంతో కల్గినదిగా కనుపించడంలేదు; దీనికిముందు ఆలోచన, ముందు ప్రయత్నం వున్నట్లున్నది.

వనమ్మ యీ సాహసకృత్యానికి ముందు ఒక సుదీర్ఘమైన జాబు వ్రాసిపెట్టిందట. ఆ జాబును గ్రామపెద్దలకు సంబోధిస్తూ, తన యీ ఘోరకృత్యానికి ఎవ్వరూ కారకులుకాదని, తానే బాధ్యురాలనని, జీవితంమీద విరక్తికలిగి, తాను సాహసకార్యకు ఒడిగడుతున్నానని, తొందరపడి తనభర్తను ఎవ్వరూ ఏమీ అనవద్దని ఆమె ఆ జాబులో వ్రాసిందట. తమ శవాలను వెంటనే దహనంచేసి కేసులవల సింధిగా కోరుతూ, పోలీస్‌కు రిపోర్టుచేస్తే తన భర్తను అరెస్టుచేస్తారని, తమ శవాలను కోస్తారని ఆమె ఆ జాబులో వ్రాసిందట. పిల్లలను ఎందుకు చంపవలసివచ్చిందనే ప్రశ్నకు సమాధానం ఆమెవివరిస్తూ, తాను చనిపోతే తన బిడ్డలను దిక్కెవ్వరూ లేరని, వారు వీధులలో అడుక్కు తినవలసివస్తుందని, తను ఏదానచేసి పోయినట్లు అందరూ తనను దూషిస్తారని, కావున వారిని చంపివేస్తున్నట్లు ఆమె ఆ జాబులో వ్రాసిందట. తాను యీ అఘాయిత్యానికి పూనుకుంటున్నందుకు తన సోదరులను ఏమీ అనవద్దనికూడా చెప్పుతున్నదట. సిద్ధిపురంలో తాముంటున్న యింటి యజమాని వెంకటస్వామిరెడ్డిని, వారియింటిలో యీ ఆత్మహత్యచేస్తున్నందుకు, ఏమీ అనుకోవద్దనికూడా ఆ జాబులో ఆమె కోరినట్లు తెలుస్తున్నది. తన భర్త పెండటిభార్య కుమారుణ్ణి చదివించవలసిందిగా కోరిందట.

ఈ విషాద సంఘటనకు బాధ్యతంతా తన మీదనే వేసుకున్నది కాబట్టి, యీ సందర్భంలో ఎవ్వరూ అరెస్టుగావింపబడ లేదు.

—యా. వి.

చిత్రజగత్

మరో 'బైజూబావరా', మరో 'మధుమతి', మరో 'ఝనక్ ఝనక్ ....' అవతరించాయా అనిపించే కమనీయ చిత్రం

'గూంజ్ ఉఠీ షహనాయీ'

*** రసిక్ ***

ఈలోకంలో ప్రేమికులకెప్పుడూ అపజయాలే, అపవాదులే: నాటికీ నేటికీ వారి ప్రేమగాథలు విషాదాంతములే. శిల్పి అయితేనేం, కవి అయితేనేం, గాయని అయితేనేం తమ చేపట్టుకొనే తనయాజమాన్యానికి దాసురాల్ని చేసుకోవలగలవాడే ఉత్తమ కళాకారుడు. తన ప్రేమను, ఆత్మార్పణతో అమరం చేసుకోవలగల్గినవాడే నిజమైన ప్రేమికుడు.

అతనిది సన్నాయి; దానినుండి వెలువడే మృదుమధురగీతి ఆమె. అతడు వాయిద్యగాడు; ఆమె అతనికి ప్రోత్సాహప్రదాత. అతడు కళాకారుడు; ఆమె కళ. అతడు ప్రేమికుడు; ఆమె ప్రియురాలు. వారినీలోకం వేలు చేయగల్గినా మరేలోకంలోనూ వారిని వేరుచేయలేదు(?). నిజమైన ప్రేమ గెలిచితీరవలసిందే. గెలుపు ఇహలోకంలో కాకపోతేనేం?

ఇదే 'గూంజ్ ఉఠీ షెహనాయీ'లో 'గూంజ్ ఉఠీ దేవాలీపత్య్(?)'. బాల్యంనుండి అతని సన్నాయిపాటకు ఆమె దాసురాలు. ఆమె ముగ్ధమనోహరరూపానికి అతడు క్రీతదాసుడు. వారు పరస్పరం ప్రేయసీప్రియులు. అతని సన్నాయిపాట వినక, ఆమె నిలువలేదు. ఆమెను చూడనిదే దినంగడవదతనికి. వారి కలయిక విధికృతం. కాని సాంఘికంగా వారు తీరవాల్సివస్తుంది. సంఘంలోని పెద్దలు వారిద్దరూ 'దూల్హా, దుల్హన్' కావడం ఓర్వలేకపోతుంది. తత్ఫలితంగా ఆ కళాకారుడు స్వగ్రామాన్ని, గురువునూ, అన్నిటినీ విడిచి, ఎన్నటికైనా తన ప్రియురాలిని కలుసుకోనగలననే ధీమాతో లక్నో లో రేడియో కళాకారుడుగచేరి నూతన జీవిత మారంభిస్తాడు.

పనికిరంలో(?) వారుచేసుకొన్న ఒప్పందం ఒకటుంది. ఆమె పెండ్లికి అతడు సన్నాయి వాయించాలని. పాడు విధి అనుకోనని విధముగా నెరవేరుస్తుంది దాన్ని. ఆమెకు, అతనికి లక్నో రేడియోలో అవకాశమిచ్చి ఆదరించిన డైరెక్టరు బాబుతో వివాహం నిశ్చయమౌతుంది. మిత్రుని కోర్కెపై మేళగాండ్ర సరసనే కూచుని (వధువెవరో తెలియక) సన్నాయి వాయిస్తాడు. పెండ్లికాడు తన హృదయరాణి వివాహానికి తానే సన్నాయిగాడౌతాడు. అదే విధిలీల. చిరపరిచితమైన ఆ సన్నాయిపాట వినిందేతడవు ఆమె స్మృతిగోల్పోతుంది. చిట్టచివరికా రెండు ప్రాణాలు అనంతలోకంలో కలుసుకొంటాయి — అతి పవిత్రంగా — అతి పరిశుద్ధస్థితిలో.

ఈ కథలో మరొక విశేషం 'రామశ్రీ' పాత్ర. ఆమె అతని గురువు కుమార్తె. చిన్నప్పటినుండే అతన్ని మనస్ఫూర్తిగా స్వామిగా పూజిస్తుంటుంది. కథ సాగే కొద్దీ, కాలందొర్లే కొద్దీ ఆమె మనస్సులోని 'Nuptial love' 'Parental love' గా అతనియెడ నాటుకొని పోతుంది. అతనికి తల్లివలె, చెల్లివలె... అన్నీ ఆమే. ఒక్క పత్నిపదవిమాత్రం గాదు. అదే ఆమె శీలంలోని ఉత్కృష్టత, త్యాగానికి పరమావధి. ఆమె 'మానవాతీతురాలు'. నిజానికి దిగితే, నాయికా నాయకులకన్న ఆమె హృద్గతప్రేమ వేయిమడుగులు గొప్పది.

బిస్మిల్లాఖాన్ సన్నాయి, వసంతదేశాయి దర్శకత్వం ఈ చిత్రానికి మెరుగులుదిద్దిన అంశాలు. నటీనటులు, అంతప్రముఖుల గణంలోకి చెందకపోయినా, అనన్యకృషితో తమ సామర్థ్యాన్ని బుజువుచేసుకొన్నారు. లీలా(?), గోపి, రామశ్రీల పాత్రల నాయా నటీనటులు అతి మనోహరంగా పోషించారు. గ్రామీణ వాతావరణాన్ని అడుగడుగున ఉట్టిపడేటట్లు చూపగల్గడం మరో విశిష్టత. సమర్థ తారాగణం, ఉత్తమ సంగీత సమ్మేళనం, పటిష్ఠ దర్శకత్వం, చక్కటి ఫోటోగ్రఫీ-వీటితో రూపొందింది ప్రేమగాథ, అతి ప్రతిభావంతంగా.

చూస్తున్నంతసేపు, మరో 'బైజూబావరా', మరో 'మధుమతి', మరో 'ఝనక్ ఝనక్ ...' అవతరించాయా అనిపిస్తుంది. నిజానికి వాటి సమ్మిళిత సౌందర్యమే ఈ కథకు ప్రాణం. కాని ఈకథలోని అతిముఖ్యమైన ప్రత్యేకత ఆ సన్నాయికే చెందుతుంది. చిత్రం ముగిసినా ప్రేక్షకుడు సహృదయుడయితే, హృదయంలో ఆ ప్రేమికుల గాథా స్మృతిచిహ్నంగా సన్నాయి మ్రోత మారుమ్రోగుతూనే ఉండిపోగలదు, కనీసం యిల్లు చేరే సంతవరకైనా.

——

కేరళ

(రవ చేతి కొరవ)

సారి — యీ వారంలో రెండుసార్లు పోలీసు కాల్పులు జరిగినవి. తిట్టమేల్ జంక్షన్ కాల్పులలో ప్రజలెవరూ గాయపడకుండడం అదృష్టమేగాని, చెంగనచేరి కాల్పులలో యిరువురు విద్యార్థులు బలంగా గాయపడ్డారు. తిట్టమేల్ జంక్షన్ కాల్పులతో, కేరళలో కాల్పులు సాగడం యిది అయిదవసారి. చంగనాచెరిలో జరిగినది—ఆరవ పర్యాయం కాల్పులు!

కేరళ పరిస్థితిపై శిఖరాగ్ర చర్చలు

మలబార్ స్పెషల్ పోలీసు దౌష్ట్యాలతో, పరిస్థితి యింకా విషమించడంవల్ల, ఢిల్లీలో శిఖరాగ్ర (ఉన్నతాధికారవర్గాల) సమాలోచనలు యీ వారమంతా జరిగినవి; యింకా జరుగుతూనేవున్నవి. గత శనివారం రాష్ట్రపతిని ప్రధానమంత్రి కలిసికొని 40 నిముషాలు మాట్లాడారు.

అటుపిమ్మట కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి, రాజేంద్రప్రసాద్‌ను కలుసుకొని ముప్పావుగంట చర్చించారు, ఆనాటి మధ్యాహ్నమే సుస్తీగావున్న దేశీయాంగ మంత్రి శ్రీ పండిట్ పంత్‌ను, ప్రెసిడెంట్ ప్రసాద్‌గారు కలసి 1½ గంటసేపు మంతనాలు సమాలోచనలు జరిపారు. ఆనాటి సాయంత్రమే పంత్‌ను, శ్రీ నెహ్రూ మొరార్జీదేశాయ్ గారలిరువురు కలిసి, అగ్రనాయకత్రయం సమాలోచనలు జరిపారు. మరలా ఆదివారం శ్రీయుతులు పంత్, మొరార్జీలు కేరళవిషయమై గంటసేపు సంప్రదించారు. కేంద్ర రవాణాశాఖామంత్రి శ్రీ యస్. కె. పాటిల్‌కూడ ప్రెసిడెంట్ రాజేంద్రప్రసాద్‌తో కలసి మాట్లాడారు. బహుశా యీ సమాలోచనలన్నీ, కేరళ విషమపరిస్థితిని గురించి, కేంద్రం జోక్యం కల్పించుకుంటే మా తడాఖా చూడమని కమ్యూనిస్టు నాయకులు చేస్తున్న బెదిరింపుల గురించీ, రాజ్యాంగరీత్యా కేంద్రం తీసుకోవలసిన చర్యలనుగురించే జరిగివుంటాయి. ఈ సమాలోచనలబట్టి చూస్తే; తీవ్రత, ఉద్రిక్త వాతావరణంతో కూడిన నాటక ప్రదర్శనంగా, కనిపించింది.

ఇందిరాగాంధి తీవ్రవైఖరి

పై సమాలోచనలకుతోడు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ వెల్లడించిన అభిప్రాయాలకు ఢిల్లీ రాజకీయ వర్గాలు విశేష ప్రాముఖ్యమిస్తున్నవి. గత శనివారం సాయంత్రం ఢిల్లీ బహిరంగసభలో ఆమె ఉద్వేగపూరితమైన ఉపన్యాసం గావించారు. ఆమె ఆ విధంగా మాట్లాడడం యిదే ప్రథమమని పరిశీలకుల భావం. కేరళలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వంక్రింద యమయాతన లనుభవిస్తున్నారని, వారికి ఏమాత్రం సహించి పూరుకోలేరని, కేరళలో ప్రస్తుత విషమస్థితిని తొలగించేందుకు, రక్తపాతం నివారించబడేందుకు, కేంద్రజోక్యం తక్షణావసరమని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ వుద్ఘాటించారు. కేరళ పరిస్థితి అత్యంత ప్రమాదకరంగా వుందనీ, కేరళ ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కరోజుకూడా ఆ ప్రజలు సహించలేరనీ కేరళ ప్రజలు చావు బ్రతుకుల పోరాటం సాగిస్తున్నారనీ, చెప్తూ ప్రజల సంక్షేమానికి దోహదకారి గాని రాజ్యాంగం ఎందుకు? అని ఆమె ప్రశ్నించారు. ఈపాటికే ఎప్పుడో కేరళపై కేంద్రం చర్యతీసుకొని యుండవలసిందనీ, యిప్పటికైనా మించిపోలేదనీ చెప్తూ, కేంద్ర ప్రభుత్వం సవ్యంగా వ్యవహరించకపోతే, అది కేరళకేకాదు, యావద్భారతావనికి దుర్దినమన్నారు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ. కేంద్రజోక్యం తక్షణావసరమని ఉద్ఘాటిస్తూ, కేరళ ప్రజలకు రాజ్యాంగం తోడ్పడకపోతే, రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలని ఆమెకోరారు. రాజ్యాంగం ప్రజలకు ఉపయోగపడకపోతే దానిని ప్రజలుకూడ సహించే పనిలేదుకదా అని శ్రీమతి గాంధీ తీవ్రవైఖరిని వెల్లడిచేశారు.

శ్రీమతి కృపలానీ విచారణ

కేరళ పరిస్థితినిగురించి ఆందోళనకరమైన వార్తలు కాంగ్రెసుసంఘ కేంద్ర కార్యాలయానికి అందగానే, కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శిని శ్రీమతి సుచేతా కృపలానీగారు, స్వయంగా కేరళను సందర్శించి, అక్కడ పరిస్థితులు దుర్భరంగా వున్నవనీ, సాధారణ పౌరజీవితమే స్తంభించిపోయిందనీ, కేంద్రం చర్యదీసుకొనడానికి తగిన కారణాలుగలవనీ, కేరళ విషయంలో యిండియా ప్రభుత్వం సత్వరచర్య గైకొనాలని చెప్పారు.

నెహ్రూ పంత్‌ల ఊగిసలాట?

కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు, కార్యదర్శులు వగైరా కాంగ్రెసు సంఘ అధికారవర్గం ఎంతగా ఒత్తిడి చేస్తున్నప్పటికీ, కేంద్రప్రభుత్వాధినేతలు — ముఖ్యంగా శ్రీ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, శ్రీ గోవిందవల్లభ పంత్‌లు, రాజ్యాంగ మర్యాదల విషయమై ఎక్కువగా ఆలోచిస్తున్నారు. కేరళ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొనే బాధ్యతను పార్లమెంటుకు వదిలిపెట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్లున్నారు. కేంద్రాన్ని పాలించేది కాంగ్రెసుపార్టీ కాబట్టి, కాంగ్రెసు కక్షతో చర్యదీసుకొన్నదనే దురభిప్రాయం రాకూడదని, పార్లమెంటే ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించడం బాగుంటుందని వారికి పూర్తి అభిప్రాయంగావుండవచ్చు. వారి ఊగిసలాటవల్లనే కేంద్రం చర్య తీసుకోవడంలో ఆలస్యం జరుగుతున్నది.

కేరళ విషయంలో కేంద్రమంత్రివర్గం నిర్ణయం తీసుకొనకుండా, దానిని పార్లమెంటుకు వదలడం మంచిదేకావచ్చునేమోగాని, అదికూడ రాజ్యాంగానుసారం కాదనీ, ఒక విధంగా మన రాజ్యాధినేత ప్రెసిడెంటు గౌరవప్రతిపత్తిని తగ్గించడంగా భావించేవారుకూడ లేకపోలేదు.

ఆగస్టు 3 తేదీన ప్రదర్శనాలు

కేంద్రం జోక్యం తప్పనిసరి కాగలదని కమ్యూనిస్టులు సహితం భావించినవారై, ఆగస్టు 3 తేదీన (పార్లమెంటు సమావేశమయ్యేరోజున) దేశమంతటా ఉత్సవాలు, సభలు, సమ్మెలు వగైరా ప్రదర్శనలుజరిపి కల్లోలం కల్పించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. రాజకీయ వాదంలో ఓడిపోయి, కమ్యూనిస్టులు, నిస్పృహతో [illegible] తయారౌతున్నారు. తమ అక్రోశాన్ని వెళ్ళబుచ్చుటకు ఎంతటికైనా వారు తెగిస్తారు.

కమ్యూనిస్టు సవాలు నెదుర్కోవాలి

కాని కమ్యూనిస్టుల సవాలును, కమ్యూనిస్టేతరులుకూడా ఎదుర్కోవలసివుంది. కమ్యూనిస్టులను దెబ్బదీసి, భారత రాజకీయరంగంనుండి వారిని పారదోలుటకు, కాంగ్రెసుకు, యింతకంటే మంచిసమయం రాబోదు. ఒక్క కాంగ్రెసే కాదు, జనసంఘం, ప్రజాసోషలిస్టులు, లోహియా సోషలిస్టులు యావన్మందీ కలసి ఆగస్టు 3 తేదీన కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు సాగించి, కేరళ ప్రజలకు భారత ప్రజానీకం అండగలదని నిరూపించాలి.

దేశంలో కల్లోలం కల్పించాలనే కమ్యూనిస్టు ప్రయత్నాన్ని దెబ్బదీయడం, అందరి పవిత్ర కర్తవ్యం. కమ్యూనిస్టులను యిప్పుడు దెబ్బదీయలేకపోతే, వారిని మరెప్పుడూ ఎదుర్కొనలేరు. కమ్యూనిస్టుల నెదుర్కొనడానికి అన్నిపార్టీలు సమాయత్తం కావడం అత్యంతావసరం.

ప్రభుత్వ పరిహారం నిరాకరణ

అంగామలీ తదితర పోలీసు కాల్పులలో మరణించినవారి ఒక్కొక్కరి కుటుంబానికి కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం రు. 3 వేలు దుఃఖోపశమనంగా యిచ్చి వారిని సంతృప్తి పరచుటకు ప్రయత్నించినది. కాని అంగామలీ కాల్పులలో మరణించినవారి కుటుంబీకులు ప్రభుత్వ పరిహారాన్ని నిరాకరించడమేకాదు, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం రాజీనామాయిస్తేనేగాని తమను సంతృప్తి పరచలేదని ప్రకటించారు.

డబ్బు ప్రధానంకాదనీ, ఆశయాలు నీతి ప్రధానమని అంగామలీ ప్రజలు లోకానికి చాటినందుకు వారెంతయు ప్రశంసనీయులు.

(28-7-59)

——

గూడూరు వార్తలు

★ ★ ★ మా విలేకరి ★ ★ ★

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

త్వరలోనే మునిసిపల్ ఎన్నికలు పూర్తిచేయబడునవనే ప్రభుత్వ ప్రకటనతో గూడా, గూడూరులో ఎన్నికల కోలాహలం ప్రారంభమైంది. నామినేషన్లు, పోలింగు తేదీలకొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు.

ఇక్కడ యిప్పటికి తెలుస్తున్నదానినిబట్టి ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు, జనసంఘం— యీమూడు రాజకీయపార్టీలమధ్య తీవ్ర ముఖపోటీ వుండవచ్చునంటున్నారు. కాని ఇక్కడు యీవిధంగానే కనపించినా, వివరకు పార్టీల దృష్టితో గాకుండా, పట్టణాభివృద్ధికి వుపకరించగల రెండు వర్గాలమధ్యనే ప్రధానంగా పోటీవుండవచ్చునని భావిస్తున్నారు.

గతంలోగూడా రాజకీయపార్టీలమధ్య గాకుండా, రెండువర్గాలమధ్య పోటీలు జరిగినవి. శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడు గారు గత రెండు ఎన్నికలలో పార్టీలకతీతంగా మధ్యతరగతి, పన్ను జనాన్నంతా కూడగట్టుకొని, మునిసిపాలిటీలో మెజారిటీపొంది, ఛేర్మనై, తన సేవా నిరతితో పట్టణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పెక్కు అమలు జరిపారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ వుపాధ్యక్షుడు గావుంటూ, మునిసిపల్ రాజకీయాలలో కమ్యూనిస్టులతో చేతులు కలిపారనే విమర్శలనుగూడా, శ్రీ నాయుడుగారు ఎదుర్కొనవలసివచ్చింది.

ఈదఫా సిద్దయ్యనాయుడు గారు ఎన్నికల రంగంలో దిగుతారో లేదో తెలియదు గాని, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీవారుమాత్రం కరపత్రాల ద్వారా వారిమీద ధ్వజమెత్తారు. వీరు ఇప్పటికే మూడు కరపత్రాలు పంచిపెట్టారు. గత రెండు పర్యాయములలో ఎన్నికలలో రాజకీయ పార్టీలు అభ్యర్థులను నిలపలేదు. కేవలం వ్యక్తిగతమైన వర్గాలమధ్యనే పోటీలు జరిగినవి. ఇందులో సిద్దయ్యనాయుడు గారికి - కమ్యూనిస్టులకు పొత్తు కుదిరింది. తెక్కెవవారంతా ఓటయ్యారు. ఓకసమయంలో కుల తత్వాల ధ్వనికూడా వినిపించింది. ఎట్లనైతేనేమి - సామాన్యప్రజలలో బలమున్నందువల్ల సిద్దయ్యనాయుడు గారి వర్గం మెజారిటీగా ఎన్నికైంది. అందులో కమ్యూనిస్టులుగూడా కొందరొచ్చారు. రాజకీయంగా అభిప్రాయ భేదాలున్నా; గూడూరు మునిసిపల్ పాలనకు సంబంధించినంత వరకు - సిద్దయ్య నాయుడు గారు వారి సహకారాన్ని తీసుకొని - గత మూడేండ్లు సాఫీగా పరిపాలన సాగించారు.

ఈ దఫాగూడా కాంగ్రెస్ అధికారయుతంగా అభ్యర్థులను నిర్ణయించబోవడం లేదు. కమ్యూనిస్టుల విషయం తెలియదు. ఏమైనా యీ పర్యాయంగూడా వ్యక్తిగతమైన మంచి చెడ్డలనుబట్టే కౌన్సిలర్లుఎన్నికబడవచ్చు. రాజకీయాలలో కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టుపార్టీలు నిత్యం ఘర్షణ పడుతున్న సందర్భంలో, బాధ్యతగల కాంగ్రెస్ వాదిగా శ్రీ సిద్దయ్యనాయుడుగారు, కమ్యూనిస్టులతో పొత్తుపెట్టుకోనకుండడమే అందరూ వాంఛించేది. ఎంత పౌరవ్యవహారాలవరకే అయినా, స్థానికంగా ప్రజాభిమానాన్ని ఎట్లున్నా, బయటగమనిస్తే కమ్యూనిస్టుల సహచర్యంవల్ల, నాయుడుగారికిచెడ్డపేరు.

స్థానిక 'జనసంఘ' అధ్యక్షులు శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటరామరెడ్డిగారు ఓక వార్డులో శ్రీ పూడి వీరరాఘవయ్యగారితో కలిసి, ఛేర్మన్ కావాలనే సంకల్పంతో, పనిన్నాహాలు మొదలుపెట్టారని వదంతి.

సహాయ సంఘం

గవర్నరు సతీమణి శ్రీమతి లలితావదార్ విజ్ఞప్తి ననుసరించి, అప్పాం వరదబాధితుల సహాయార్థం నిధిసేకరణకు, అసిస్టెంటు కలెక్టరు శ్రీ పి. సీతాపతి గారి అధ్యక్షతలో 27 తేదీ జరిగిన సమావేశంలో, సహాయసంఘ ఏర్పాటు బడింది. ఈ సంఘానికి శ్రీ సి. వి. కృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షులుగ, శ్రీ కె. యల్. నరసారెడ్డిగారు కోశాధిపతిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వరదబాధితులకు వుదారంగా సహాయపడవలసిందిగా శ్రీ సీతాపతిగారు విజ్ఞప్తిచేశారు. కమిటీలోని పెద్దలపేర్లు, సీతాపతిగారి కృషిదృష్ట్యా, నిధి 'మైకాపురి' అంతస్థుకు తగివుండగలదని ఆశించవచ్చు.

మైకా మజ్దూరు సంఘం

పై సంఘ కార్యవర్గ సమావేశం శ్రీ ముంగర రాధాకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 25 తేదీ జరిగింది. గత జూలై—ఆగస్టు నెలల్లో ఫ్యాక్టరీల ఫిషర్ ఇన్స్పెక్టరు గూడూరు, నెల్లూరు నగరాలలో కనీస జీతాల పునర్నిర్ణయ విషయం విచారించి, దినకూలి రూ. 1–8–0 లు, నెల జీతం రూ. 45–0–0 లు వుండవలెనని ప్రభుత్వానికి చేసిన సూచన ఆమోదించి - అమలు జరుపవలసిన అవసరాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తూ తీర్మానించబడింది.

రైల్వే అధికారికి వీడ్కోలు

గూడూరు రైల్వేస్టేషన్ పునర్నిర్మాణానికి సంబంధించిన పి. డబ్ల్యు. డి. ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ పి. వైద్యనాథన్ వూడికి బదిలీ కాబడిన సందర్భంలో, వారికి 18 తేదీ వీడ్కోలు తేనీటి విందు జరిగింది. స్టేషన్ మాస్టరు శ్రీ జి. కె. నాయుడు ప్రభృతులు వైద్యనాథన్ సేవలను కొనియాడారు.

దగదర్తి పంచాయతీ

(4.వ పేజీకొరవ)

ఒకేసారి యివ్వమని తాను జెప్పినట్లు శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు వెల్లడించారు. కావలి కాల్వ తప్పకవస్తుందని చెప్పారు. విద్యుచ్ఛక్తికోసం గ్రామస్తులు తీవ్రంగా కృషిచేస్తే, వచ్చే సంవత్సరం మార్చి నెలాఖరులోగా తప్పక సాధించుకోవచ్చుననీ; మిడిల్ స్కూలుకోసం తమ వాటాదబ్బును గ్రామస్తులు చెల్లిస్తే, వచ్చే నెలలోనే క్లాసులను ప్రారంభించేటట్లు చేయడానికి తాను సహాయపడగలననికూడ శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు హామీ యిచ్చారు. ప్రభుత్వం ఏమీ చేయుటలేదనడం న్యాయంకాదనీ, స్వరాజ్యానంతరం యీ 10 ఏండ్లలో మన జిల్లాలో 120 చిన్న నీటివనరులు అభివృద్ధి చేయబడినవనీ, పాఠశాలలు, గ్రంథాలయాలు, ఆస్పత్రులు ఇవ్వనైనట్లు పెరిగినవని, పరిస్థితిని వివరించారు.

సహకార వ్యవసాయమునుగురించి ప్రస్తావిస్తూ, దానివలన పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు మాత్రమే వ్యతిరేకిస్తున్నారనీ; చిన్న మధ్యతరగతి రైతులు సహకార వ్యవసాయమును చేపట్టి, ఆహారధాన్యాల వుత్పత్తిని పెంచవలసినదిగా శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు విజ్ఞప్తి చేశారు. దేశంలోని దుస్థితులను పారద్రోలవలసినదిగా శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు విజ్ఞప్తి చేశారు. దేశాన్ని త్వరితంగా పురోగమింపజేసేందుకు తోడ్పడవలసిందిగా చెప్పి... వారి సభ్యత్వము లాగడం మంచిదికాదన్నారు. గ్రామస్తులిచ్చిన సన్మానపత్రమునకు కృతజ్ఞత ప్రకటించారు.

సభాధ్యక్షులు శ్రీ వల్లూరు రెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, దగదర్తి గ్రామంలో కాంగ్రెస్‌పట్ల వ్యక్తమైన వినూత్నోత్సాహమును వర్ణించారు. తమ ప్రాంతం వెనుకబడి వుండడానికి, కాంగ్రెసేతరుల్ని శాసనసభకు తమప్రతినిధిగా పంపడమే ముఖ్యకారణమన్నారు. అయినా ఫరవాలేదనీ, శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి సహాయంతో తమగ్రామసమష్టి అవసరాలను తీర్చుకోవాలని పలుకోయిచ్చారు.

సభానంతరం బురిమెర్ల యువజన కాంగ్రెసు వారి శ్రీ తాతా రమణయ్య బుర్రకథ దళం, పెహార్రి జీవితం బుర్రకథను కన్ల పేయంగా చెప్పారు.

శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారి గౌరవార్థం, పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ బొద్దికేని రామానాయుడుగారు రాత్రి విందు చేశారు. —మా. వి.

దుర్గాబాయమ్మ

(4 వ పేజీకొరవ)

సంస్థలపైన, సేవకులపైన నిందలుమోపడం ఆమెకు బాధకలిగించింది. సేవకులు దొరకడం కష్టమని, లక్ష్యకారులుగూడా కనపడరని, వున్నవారిపై నిందలుమోపి, నిరుత్సాహపరచి పోగొట్టుకోవడం ప్రజలకు ద్రోహంచేయడమేనని దుర్గాబాయమ్మగారు వుద్ఘాటించారు. సేవాసంస్థలుగూడా తమలో లోపాలుంటే సరిదిద్దుకొని, ప్రజలతో సహకారప్రాయం కల్గించాలని పలుకోయిచ్చారు.

దుర్గాబాయమ్మగారు నేటి కాంగ్రెసు, కాంగ్రెస్‌వాదులనుగూర్చిగూడా ముచ్చటించారు. కాంగ్రెస్‌లో నిర్మాణకార్యక్రమం మృగ్యమై, పదవీవ్యామోహం పెచ్చుపెరిగిపోయిందని, పాతకాంగ్రెస్‌వాదులు తెరవెనుకకు పోయారని, పెద్దవారి సలహా సంప్రతింపులు స్వీకరించడంకూడా లేదని, చేసేవారికి ప్రోత్సాహంలేదని దుర్గాబాయమ్మగారు ఎంతో ఆవేదనను వ్యక్తం చేశారు.

శ్రీ దేశముఖ్ గారు ప్రసంగిస్తూ సాంఘిక సేవాసంస్థలు ప్రణాళికా విజయానికి అవసరమన్నారు. అధికార్లు అహం తగ్గించుకొని జనంతో కలసి మెలసి, ప్రణాళికను జయప్రదం చేయాలన్నారు. —ఒ. వి.

★★ పల్లెలు ★★

(4వ పేజీకొరవ)

లకు కావలసిన ధనాన్ని యిచ్చుటకు వాగ్దానంచేస్తూ, త్వరలో మాన్యమైన పాఠశాలను నెలకొల్పవలసిందిగా కమిటీ జిల్లాబోర్డుకు విజ్ఞప్తి చేసింది.

మెడికల్‌క్లాసుల సహాయార్థం శ్రీ పాతకం వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు 5 వేల రూపాయలు విరాళమిచ్చుటకు వాగ్దానం చేశారు. వారికి మా ధన్యవాదములు.

—కె. వెంకారెడ్డి.

కనిగిరి లైబ్రరీ

లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీవారి గ్రంథాలయం జూన్ 29 తేదీనుండి మూతబడినదని, లైబ్రేరియన్ రాజీనామాయిచ్చి పోయాడని, తిరిగి కొత్త యింకా నియమించలేదని, కావున వెంటనే తెరవబడి నేర్పాటు చేసి గ్రంథాలయం తెరువవలసిందని; లైబ్రరీ పనిచేయుకాలాన్ని సాయంకాలం ఒకగంట పెంచవలసిందని ఓక పంతకంలోని కాగితం కోరుచున్నది.

సూళ్లూరుపేట కమిటీ

28 తేది జరిగిన సభలో, గూడూరు అసిస్టెంటుకలెక్టరు శ్రీ పి. సీతాపతి గారు, అప్పాం వరదబాధితుల సహాయార్థం విరాళాలు ప్రోగుచేయుటకు ఒక సంఘాన్ని ఏర్పరచిరి. సభలోనే శ్రీయుతులు తంగూరు రమణారెడ్డి, మారంరెడ్డి పాండురంగారెడ్డిగారలు చెరి రూ. 116 లు; పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎల్లసిరి రామకృష్ణారెడ్డిగారు రూ. 25 లు యింకా అనేకమంది రైతులు విరాళాలు వాగ్దానం చేసిరి.

1957 వరదలలో కేరళరాష్ట్రమునుండి విశేష సహాయాన్నిపొందిన సూళ్లూరుపేటతాలూకావారు, తగినవిధంగా అప్పాం బాధితులను ఆదుకోనగలరని ఆశిస్తాను.

—తోగంటి రామలింగం.

తణుకు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 335 of 1958.

దిక్కల అన్నపూర్ణమ్మ, సాకిన - వేల్పూరు } —వాది.

(1) నన్న సుబ్రహ్మణ్యం (2) నన్న సత్యనారాయణ (3) నన్న లక్ష్మయ్య (4) నన్న సూర్యనారాయణమూర్తి, సాకిన - జగన్నాధపురం - కాకినాడ D.M.C—ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు ప్రతివాదులు వాదికి చేరా 6–11–52 తేదిన వ్రాసియిచ్చిన ప్రాంశరీనోటునుబట్టి సదరుబాకీను చెల్లించిన మొత్తంలో వాదిమాఫీచేసిన మొత్తంపోను రూ. 1000/- లకు దావాచేసి ఎన్నిపర్యాయములు సమన్లు పంపినను తీసుకొనక evade చేయుచున్నందున substitutional సర్వీసుకు వుత్తరవు జారీచేస్తూ 6–8–59 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. గాన యీలోగా స్వయముగాని - వకీలుద్వారాగాని పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలయును.

— దేవర్సు భగవంతరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో

అసలు నె. 50/1959 రు.

కోట బలరామిరెడ్డివగైరాలు —వాదులు.

(83) వేదం వెంకటసుబ్బయ్య —ప్రతివాది.

డిక్లరేషన్ మరియు పర్మినెంటు ఇన్‌జంక్షన్ వగైరా పరిహారములకు వాదులు యీ నెంబరున దావా చేసియున్నారు. 83.వ ప్రతివాదికిగల ఆక్షేపణలు 10–8–59 తేది పగలు 10 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—శింగంపల్లి రామమూర్తి,
వాదుల అడ్వొకేటు.

పసిరికలు -
కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

విశాపురం కర్మ గారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డ్)
15 నిమిషములలో గుణము -
24 బిళ్లల సీసా రూ. 1–50 ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందుడిపో - ఊదూరు
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

జనవాణి

ఈ శీర్షికక్రింద వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదికకాదు. —సం. జ. రై.

అల్లీపురం వంతెన

నెల్లూరు తాలూకా అల్లీపురం గ్రామానికి శ్రీరంగా కాలువకు కట్టిన వంతెన విషయంలో పంచాయితీ అధ్యక్షునిపైన ఆరోపణలు చేయడం ఏమాత్రం న్యాయం కాదేమో!

ఈ వంతెన నిర్మాణం ఎన్నో దశాబ్దాలుగా నిల్వలోవున్నది. గతంలో పంచాయతీకి అధికారులైన పెద్దలు పలుసార్లు వాగ్దానాలు చేశారుగాని, వంతెన కట్టడంమాత్రం జరగలేదు.

శ్రీ సోమిరెడ్డి రాజగోపాలరెడ్డిగారు యీ దఫా మొదటిసారిగా పంచాయితీ అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైనారు. రాజగోపాలరెడ్డి చదువుకొన్నవాడు, ఉత్సాహి, సేవాసక్తి, గ్రామాభ్యుదయ దృష్టిగలవాడు. వారు అధ్యక్షులైన కొద్దికాలమే అయినా పంచాయితీ డబ్బుతోను, యితర దాతలను ప్రోత్సహించి ఎన్నో గ్రామాభివృద్ధి కార్యాలు చేస్తున్నారు. స్కూలు భవన నిర్మాణానికి పూనుకొన్నారు, దాతల సహాయంతో భవనం కట్టించబోతున్నారు. హరిజనుల కేంద్రాన్ని నెలకొల్పబోతున్నారు. వివిధ సహకార పరపతి సంఘాన్ని స్థాపించారు, దానికి గోడవున్లు కడుతున్నారు. శ్రమదానంతో చెరువునుండి రోడ్డు నిర్మించారు. ఎలక్ట్రిక్ లైట్లతో సహా (హరిజనవాడలో కూడా) గ్రామంలో విద్యుచ్ఛక్తి వేయించారు. గ్రంథాలయం, రేడియోలు పెట్టించారు.

ఇక బ్రిడ్జికి సంబంధించికూడా అతనికృషి ప్రశంసనీయం. ప్రథమంలో ప్రభుత్వఅనుమతి లేదు. ధైర్యంచేసి, డబ్బు ఎక్కడెక్కడో పెరికొచ్చి, ఇంజనీరును దగ్గరపెట్టుకొని, పనిప్రారంభించి, పూర్తిచేశాడు. గ్రామస్తు లందరూ ఎంతో సంతోషించారు. ఇంతలో బ్రిడ్జి విరిగబడిపోయిందనే వార్త విచారం కల్గించింది.

ఈ వంతెన కూలిపోవుటకు కారణం భగవంతునికి తెలియాలి. ఇది కేవలం రాజగోపాలరెడ్డి దురదృష్టమనవలసి వుంటుంది. ఈ బ్రిడ్జి కూలిపోవడంలో కొన్ని విషయాలు గమనించదగివుంటవి. నిర్మాణలోపం వల్లఅయితే స్తంభాలకాని, యితర భాగాలుగాని ఎట్లావున్నవి అట్లా కూలిపోయివుండాల; కాని ముక్కముక్కలైనవట. రెండవది: బ్రిడ్జి కూలిపోయినరోజురాత్రి పెద్దశబ్దం వినిపించిం (గనులలో మందుకాలిన శబ్దంవలె) దని గ్రామస్తులు కొందరుచెప్తున్నారు. మూడవది: గ్రామంలో పార్టీలున్నవి. ఈబ్రిడ్జి పడిపోవ డాన్నిగూర్చి పరిశీలించేటప్పుడు పై అంశా లనుగూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవడం అవసరం.

అదిగాక ఈ బ్రిడ్జి ఎస్టిమేటు 15 వేల రూపాయలలో, యిప్పటికి ఖర్చైనది 6500 రూపాయలు మాత్రమే. అందువల్ల కారణాల

ముట్టడానికి, భోజనం చేయడానికి అవకాశం లేదని నా అభిప్రాయం.

ఏమైనా యీ వంతెన కూలిపోవడానికి కారణాలేమో సాంకేతిక నిపుణులచేత పరిశీలింపచేసి, ప్రజలలో కలిగిన అపోహను పోగొట్టడం మంచిది.

—విషయాన్వేషి.

*

గండవరం పోస్టాఫీసు

ఇదిచాలగ్రామాలకు కేంద్రం. అంతేగాదు చుట్టూ అనేక పోస్టాఫీసులున్నవి. దీనిని సబ్ ఆఫీసు చేయాలని చాలాఏండ్లుగా గ్రామస్తులకృషి. కాని ఎందువల్లనో అది నెరవేరడంలేదు. సబ్ ఆఫీసువస్తే, ప్రస్తుతం వున్న పోస్టుమాస్టరుకు వుద్యోగం పోతుం దనే భయంతో, సబ్ఆఫీసు అగుటకు వీలులేనిపరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారా అనేసందేహం కల్గుతున్నది. ఖచ్చితంగా తగినన్ని కార్డులు, టిక్కెట్లుకూడా తెప్పిస్తున్నట్లులేదు. సూపరింటెండెంటుగారు విచారించి, గండవరం పోస్టాఫీసును సబ్ఆఫీసు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

—మాగుంట సుందరరామరెడ్డి.
గండవరం.

కేరళ: కృపలానీ

(3-వ పేజీతరువాయి)

వారి మంత్రివర్గములచే నిర్ణయించబడతాయి. పార్టీ సమావేశాలలో పార్టీ సంఘాలకు సంబంధించిన విషయాలపై, తుదకు మంత్రులు కూడ తమ స్వతంత్రాభిప్రాయాలను ప్రకటించుటకు వీల్లేదు. ఉత్తరప్రదేశ్ లో ఇటీవల జరిగిన సంఘటనలలో మంత్రివర్గ సభ్యులు సగంమంది యీ సమస్యపై రాజీనామా చేయవలసి వచ్చింది. ఈలాంటి విషయం, కమ్యూనిస్టుపార్టీలో కనివిని ఎరుగము. అందరికంటె పార్టీదే సర్వాధికారము. కాబట్టి పరిపాలనలో కమ్యూనిస్టు సౌకర్యం కల్పించుకుంటున్నప్పుడు తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తున్నట్లుగా, అతను భావిస్తాడు. అతను మానసికంగా ఏమీ బాధపడడు. పార్టీ ఆశయాలను, ప్రయోజనాలను, క్రమశిక్షణను అతను దెబ్బతీస్తున్నట్లుగా భావించడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ సిద్ధాంతం, ఆశయాలనుగుణంగా తాను వ్యవహరిస్తున్నాననుకుంటాడు. పార్టీ నియంతృత్వం ద్వారానే శ్రామిక విప్లవము, రాజ్యాధికార స్థిరీకరణ జరుగుతుందని అతనికి తెలుసు.

రష్యా సామ్యం

రష్యాలో చాలకాలం స్టాలిన్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శిగా వుండేవాడు. నాడు కార్యదర్శిగా వుంటే ప్రధానికంటే, అతనే సర్వాధికారం వహిస్తూండేవాడు. ప్రధానమంత్రి గాక ముందు ఆయనే నియంత. బుల్గానిన్, క్రుశ్చేవులు ఇండియాకు వచ్చినప్పుడు రష్యాప్రధాని గాకుండా, పార్టీ కార్యదర్శియే (క్రుశ్చేవ్) అన్నిటా ప్రాధాన్యంవహించి చేసిన అత్యంత ముఖ్య ఉపన్యాసాలను, ప్రకటనలనుబట్టి, రష్యాప్రధాని బుల్గానిన్ కేవలం దిష్టిబొమ్మగా వుండిన విషయం విదితమేకదా! కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు అధ్యక్షులుగూడా వుండరు. పార్టీలో కార్యదర్శిదే అత్యున్నతస్థానం. స్టాలిన్, క్రుశ్చేవ్లు రష్యాప్రధానులుగా ఎందుకు వరించబడ్డారా అనిసాకు ఆశ్చర్యం గొల్పుతుంటుంది. పార్టీ కార్యదర్శులుగా యింతకుముందే తాము పొందిన విశేషాధికారానికి తోడు ప్రభుత్వంలో కూడా ఉన్నతస్థానంగావున్న ప్రధాని పదవినికూడ అనుభవించాలనే కోరికవల్లనే వారు ప్రధానిత్వాన్ని కూడ వరించివుంటారు. ఇది, భారత ప్రధాని తానే రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికయినట్లుగా వుంటుంది.

ప్రభుత్వంకంటే పార్టీయేగొప్ప

ప్రభుత్వంకంటె పార్టీయే గొప్ప అనేది కమ్యూనిస్టుపార్టీ సిద్ధాంతం. ఈ పార్టీ ఆధిక్యత, ప్రభుత్వ విధానాలన్నిటిలోను స్పష్టంగా గోచరిస్తుంటుంది. పార్టీసభ్యులు నిత్యపరిపాలనను అజమాయిషీ చేయవలెననేది కూడ ఆ పార్టీ సిద్ధాంతం. సైన్యంలో పార్టీ పలుకుబడిని దెబ్బతీస్తున్నాడనేగదా క్రుశ్చేవుకు కుడిభుజంగావున్న యుద్ధవీరుడు, రక్షణశాఖామంత్రి అయిన జుకోవ్ పదభ్రష్టుడైనాడు? తన తప్పును ఒప్పుకొన్నప్పటికీ అతను బ్రతికి బైటపడ్డాడు! మధ్యయుగంలో పోపుపాలనలో కేథలిక్ మతాధికారులముందు ప్రజలే విధంగా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకొనేవారో అట్లే రష్యాలో గొప్పగొప్ప ఉన్నతాధికారులు కమ్యూనిస్టుపార్టీకి దాసోహమని అవమానితులై ప్రాణాలు కోల్పోతూకూడ సంతోషం ప్రకటిస్తున్నారంటే మానవత్వం ఏవిధంగా పతనమౌతున్నదీ మనకు బోధకమౌతుంది.

కేరళలోగూడా అంతే

కేరళలో కమ్యూనిస్టులు చేస్తున్నదిగూడా అంతే. వారు మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతానుసారం కేరళలో పనిచేస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీయే, మార్క్సిస్టు విప్లవాన్ని ప్రోత్సహించి సాధిస్తుంది. అక్కడగూడ కమ్యూనిస్టుపార్టీకే సర్వాధికారం. ఆ విప్లవ సాధనంగా పార్టీ నియంతృత్వాధికారాన్ని నెరపుతున్నది. మధ్యయుగంలో కేథలిక్ చర్చిలు ప్రజల శరీరాలను, ఆత్మలను ఏవిధంగా కంట్రోలు చేసేవో, అట్లే నేడు ప్రజల శరీరాలు, ఆత్మలు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధీనములు.

కేరళ కమ్యూనిస్టులు మన రాజ్యాంగానికి కట్టుబడిలేరు

భారతరాజ్యాంగాన్ని కేరళ ప్రభుత్వం భగ్నంచేసిందని వాదించడం నిరుపయోగం. కేరళలో కమ్యూనిస్టులు మన రాజ్యాంగానికి కట్టుబడిలేరు. వారు తమ మార్క్సిస్టు తత్వశాస్త్రానికి, సిద్ధాంతానికే కట్టుబడివున్నారు. వారానిర్ధంగా వుండియుండకపోతే, వారు కమ్యూనిస్టులే కారు; ప్రజాస్వామ్యవాదులైవుండాల. తమకు పనికివచ్చేంతవరకే, వారు రాజ్యాంగాన్ని అనుసరిస్తారు, రాజ్యాధికారంలోకి రావడానికి వారికి మన రాజ్యాంగం కూడా తోడ్పడింది. ప్రతిరాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాలకు వ్యతిరేకంగా సహాయ నిరాకరణోద్యమాలను నిర్వహిస్తున్న వీరికేమి అదే [illegible]

వుద్యమాన్ని కేరళలో ప్రజలు సాగిస్తుంటే, అది రాజ్యాంగవిరుద్ధమని చెప్పడానికి వుపక్రమిస్తున్నది. యథార్థమేమంటే, వీరికి దేవుడు, చరిత్రవుండి: నిర్వర్తించుటకు పవిత్ర ధర్మమొకటుంటే; రాజ్యాంగంవంటి అప్రధాన విషయాలనుగూర్చి వారు ఆలోచించలేరు. ఆశయసాధనమార్గం వారికంతగా ముఖ్యమైన విషయంకాదు. తమకోసం కీర్తి, తమ ప్రతిష్టలకోసం నీతి– యిదే కమ్యూనిస్టుల ద్వంద్వ విధానం. తన పార్టీకే తన జాతికి కమ్యూనిస్టు ద్రోహం చేసినట్లయితే, అతడు దేశద్రోహి అవుతాడు. కాని ఒక ప్రజాస్వామ్య దేశంలో ఏపార్టీవైనా అవిధేయతను అనుసరిస్తే అది [illegible] మౌతుంది. ఒక ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో అట్టి ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా దేశద్రోహము చేసి వుండజాలరు.

రాజ్యాంగాన్ని గురించి గొప్పగా మాట్లాడే వ్యాయశాస్త్ర కోవిదులకు వారేమి మాట్లాడుతున్నారో వారికే తెలియదు. ప్రతిచోట రాజ్యాంగానికంటె తానే మిన్న అని భావిస్తుంది కమ్యూనిస్టుపార్టీ. కెరెన్స్కీ ప్రభుత్వం, ఐరోపాలోని యితర ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలకు, వీటికి తీసిపోదని ఎవరైనా చెప్పలేరా? దానిగతి ఏమైంది? ఐరోపాలో యీనాడు కమ్యూనిస్టు తొత్తు రాజ్యాలన్నీ, రష్యాసైన్యం సహాయంతో అధికారానికివచ్చినవేగదా!

న్యాయాన్యాయ వివక్షతే నేటి కేరళసమస్య

రాజ్యాంగమునేది, ఏ ఒక్కపార్టీ మాత్రమే బలపరచ వలసినట్టిగాదు. ఇతరులు ఏమనుకుంటున్నా, అది ఖచ్చితంగా అనుసరించదగిన నైతిక విధానముకంగాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో అన్ని పార్టీలు దాని పవిత్రతలో విశ్వాసముంచి, బలపరచ సిద్ధపడితేతప్ప, రాజ్యాంగమనేదేమీ వుండజాలదు. ఒక పార్టీకి రాజ్యాంగంలో విశ్వాసం లేకుండా విప్లవ ఎత్తుగడలకే నమ్మితే యితర పార్టీలు ఎంత ప్రయత్నించినా, రాజ్యాంగానికి పూర్తి యివ్వలేవు. కేరళలో మన రాజ్యాంగం యిప్పటికే తృణీకరించబడింది. కేరళలో ఏ కారణంవల్లగాని రాజ్యాంగం సాధారణంగా భగ్నం కావించబడిందని కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకొంటే, అది తనకుగల రాజ్యాంగ హక్కుల పరిధిలోనే వ్యవహరిస్తున్నదేగాని వేరుగాదు. అసలు సమస్య న్యాయాన్యాయ వివక్షణతప్ప, కేంద్ర జోక్యంవల్ల రాజ్యాంగం భగ్నంగావించబడుతున్నదా లేదా అనేది కాదేకాదు.

కాంగ్రెసు దౌర్భాగ్యం

కాంగ్రెసు పార్టీలోని చీలికలు ప్రస్తుతం భీకర స్వరూపం ధరించివున్నవి. ఒక రాష్ట్ర గవర్నరు, ఒక రాజకీయ విషయాన్ని గురించి, అదికూడ కేరళ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన దానిమీద-అభిప్రాయం వెల్లడించడం ఏమిటి? రాజ్యాంగ మర్యాదలో ఆలోచించండి. కాంగ్రెసులో, దురదృష్టవశాత్తు, అన్నింకాల అభిప్రాయాల ప్రాతినిధ్యం వహించివున్నవి. సోషలిస్టులు, మితవాద ప్రజాస్వామ్యవాదులు, ప్రస్తుత వ్యవస్థ కొనసాగాలనే వారు, సాంఘికాభ్యుదయ నిరోధకులు, పరమతద్వేషులు, కులతత్వవాదులు, ప్రాంతీయ దురభిమానులు – అందరూ కాంగ్రెసులో చేరుతున్నారు. ఒక్కోక్కప్పుడు అక్కడ కమ్యూనిస్టు సానుభూతిపరులు కూడా వుండడం కద్దు. ఇదే నేటి కాంగ్రెసు దౌర్భాగ్యం!

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మద్రాసు-4. ఫోన్ నెం. 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

స్వీకారం ★ ★ ★

'సంజయు'

విశేషణాలు తగిలించుకొనని 'వార పత్రిక' యిది. సంపాదకులు; శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావుగారు. 1/4 క్రౌన్ సైజు, 16 పేజీలు. సంవత్సరం చందా రూ. 10-0-0 లు, విడిప్రతి 0-20 నయాపైసలు. ప్రచురణ ప్రతి గురువారం; 3-6-544 హిమాయత్‌నగర్, హైదరాబాదు.

"అందరి అభిమానాన్ని పొందడం, అందరి విశ్వాసానికి పాత్రులు కావడం సులభం కాదు. అందరి శ్రేయస్సును ఆశించడం సులభం, అదే మా ఆశయం" అని సంపాదకీయంలో స్పష్టపరచి వివరించుకున్నారు సంపాదకులు. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు 'ఆంధ్ర పత్రిక' దినపత్రిక సంయుక్త సంపాదకులుగా దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాలు పనిచేసిన అనుభవజ్ఞులు. వారికి ఆంధ్రపత్రికలో పనిచేసిన మరొక అనుభవజ్ఞులు శ్రీ 'కృష్ణ' గారి సహకారం లభించింది. ఈ 'శివశేశవుల' చేతిలో 'సంజయు' కు మంచి భవిష్యత్తు వుంటుందని వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. పేరునుబట్టి కూడా విజయం తథ్యమని నిర్వచిస్తున్నారు కంచి కామకోటి పీఠాధిపతి శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి శ్రీ శంకరాచార్య.

పరిచయ సంచికలో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు మొదలు సినిమా వార్తలవరకు; కేరళ ఆందోళన మొదలు క్యూబా విప్లవంవరకు; ఆంధ్ర భారత రాజకీయాలు, కాలక్షేపాలు, బాతాఖానీలు, గ్రంథపరిచయాలు, కథలు, గేయాలు మున్నగు అనేక రుచులతో, అందరి పాఠకులను ఆకర్షించేట్లుగా వున్నది. అభిప్రాయాలు కూడా స్పష్టే, ముత్యాల కోవంగా వున్నవి.

తెలుగు పత్రికా ప్రపంచంలో 'సంజయు' సమున్నతస్థానాన్ని పొందగలదని ఆశిస్తాము.

క్రాంతి చక్రాలు

ఖండకావ్యము. రచయిత: శ్రీ కుందేల మాలకొండారెడ్డి బి. ఇ. వెల: రూ. 1-50 న. పై. ప్రతులకు: 3-8-863 బర్కత్‌పురా, హైదరాబాదు; శ్రీ క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్, విజయవాడ-2

సదాశ్య శేఖరులు, సాహితీ బంధువులు అయిన శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి గారికి అంకితమివ్వబడిన యీ కావ్యంలో, 26 అంశముల మీద కొన్ని పద్యరూపంలో, కొన్ని గేయరూపంలో రచనలున్నవి. దీనిపై సమీక్ష మరు సంచికలో.

విజయరాజకుమార్ రచనలు

నాగరికతలో కొద్ది వాఙ్మయ గ్రంథాలు కోటీపడే యువకుడు, రంగాగారి అనుయాయుడు, శోభ శీలక గ్రంథకర్త శ్రీ విజయ రాజకుమార్ సహకార వ్యవసాయంవల్ల పుట్టుకున్నదయ్యే ఒక్కొక్క సమస్యను తీసుకొని, ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా చర్చించి, చిన్న పుస్తకాలలో ప్రచురించారు.

(1) దున్నేవానికి భూమిలేదా?

(2) సహకార వ్యవసాయము నిరుద్యోగాన్ని తొలగిస్తుందా?

యినిరుదూ ఆకరపత్రాల క్రమంలో ఇప్పటికే వెలువడినవి. ఒక్కొక్కటి పావలా.

భవిష్యత్ భారత సమస్యలు

ఇదివరకే శ్రీ విజయరాజ కుమార్ రచించి నేతాజీ సుభాష్‌చంద్రబోస్ భారతదేశ సమస్యలపై టోకియో విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల కిచ్చిన ఉపన్యాసాన్ని అనువదించి, ఈ చిన్ని పుస్తకంగా వెలువరించారు. "ఇది కేవలం టోకియో విద్యార్థులకోసమే యిచ్చిన వుపన్యాసంగాదు. ఇందులో ప్రతివాక్యాన్ని, మన దేశంలోని ప్రతివిద్యార్థి పరిశీలించవలసిన అవసరముందని నేను గాఢంగా నమ్ముతున్నాను" అన్నారు విజయరాజకుమార్. వెల 0-8-0.

పై మూడుపుస్తకాలు విజయ పబ్లికేషన్స్, తెనాలినుండి పొందవచ్చును.

తెనాలి రామకృష్ణుని కథలు

గ్రంథకర్త: శ్రీ కామరాజు శివరామయ్య, పబ్లిషర్సు ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలి. వెల: రూ. 1-8-0 లు.

కృష్ణదేవరాయల ఆస్థాన అష్టదిగ్గజములలో నొకరు; హాస్యరచనలో, పంథా వలలో సాటిలేని మహాకవిగా ప్రసిద్ధికెక్కిన తెనాలి రామకృష్ణునిగూర్చి, వ్యాప్తిలోవున్న కొన్ని హాస్యకథల సంపుటమే యీ చిన్న పుస్తకం. ఇందులో 43 కథలున్నవి. రామకృష్ణకవి జన్మ వృత్తాంతముకూడా యిందు యివ్వబడినది.

999 తలలు నరికిన అపూర్వ చింతామణి

రచయిత: 'శాగశ్రీ'. ప్రచురణ: ఆంధ్ర రత్న బుక్ డిపో, తెనాలి. వెల: రూ. 2-0-0

లారీ దెబ్బలకు చిరుతపులి చావు!

ఆగ్రా సమీపంలోని రాష్ట్రీయ గ్రామంలో గత శుక్రవారం, పశువుల కొట్టంలో ఒక బాలుడు నిదురించుచుండగా, ఒక చిరుతపులి ప్రవేశించి, అక్కడవున్న ఆవు మైనడిందని, అది కేకలు వేయగా ఆ బాలుడు నిద్రనుండి లేచి, దానిని లాఠీతో బాదినాడని, అది ఆవును వదలి ఆ బాలుణ్ణే పట్టుకున్నప్పటికీ, భీతిచెందక, చిరుతపులి చచ్చేంతవరకు లాఠీతో కొట్టాడనీ, ఆ బాలుని లాఠీదెబ్బలకు ఉగ్రమైన చిరుతపులి చావక తప్పలేదట.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

ఆశ్రేషకార్తె

ఆగష్టు 3 తేది పగలు గం. 3-5 ని.లకు ఆశ్రేషకార్తె వృశ్చిక జలరాశిలో ప్రవేశమగును. వృష్టియోగమునకు అవకాశమున్నది.

సామాన్య వృష్టి

ఆగష్టు 1 తేది మొదలు 5 వరకు చాంద్ర నాడీవృష్టి యోగములు.

ఆగస్టు తిథులు

1 శని	ద్వాదశి	సా 4-11	గం. ని.
2 ఆది	త్రయోదశి	సా 5-36	,,
3 సోమ	చతుర్దశి	సా 6-43	,,
4 మంగళ	● అమావాస్య	రా 7-22	,,
5 బుధ	శ్రావణ శుద్ధపాడ్యమి	రా 7-36	,,
6 గురు	విదియ	రా 7-28	,,
7 శుక్ర	తదియ	సా 6-33	,,

శివారెడ్డి పద్యాలు

సమ్మె (నెల్లూరు)

కమ్యూనిస్టులు కార్మికులకు చేసేస్తె
జైల్లోకొద్ది ప్రజల కైల్లారు కొ
సానుభూతి లేదు! సమ్మె గావిస్తారు
ఎంతకైన తెగించెట్లుగాని.

బండ్లులోని లేదు, బస్సుల్ని రానీరె,
దాడిచేసి వారు రౌడీమూక
రాళ్లురువ్వి వారు రస్తాలపై జేరి
కుక్కచావు అడిగె దిక్కులేదు.

పిల్లకేల్లగలని పెల్లూర్లో గూండాలు
ఎంతమందిగలరు? ఏర్, నా, తీసు
యింతకొలుపులేస్తె యిదిగాదు బొందరా
బస్తీపిల్ల; సుందె జలమలార్లు.

కానరాదు జిల్లాకాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు,
ఏ. సి. గారు శోక్య మెస్త్రుల,
ఎంపి యెమ్మెల్యేల, ఎమ్మెల్యేకైనరో
బయటరారు, కాంగ్రెస్ సైనికాదు.

ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి

ఆంధ్రదేశమందు ఆడింది ఆటైంది
కమ్యూనిష్టు, కెంపెన్ను కిరుమైన
చర్యలుచూచుకొండి నా సీటు జెయ్యొద్దు
మందొమాకొచ్చాడు ముందుగానె.

మంత్రి సంజీవయ్య!

పత్రికలు కూడ తామ పంచాయితీబోర్డు
పాలకులకు పదవులు పట్టజెస్తె
రచ్చబట్టి యుద్ధరంగంగ మార్తాయి
పాడుబడక యుండి పల్లెటూర్లు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు అత్యవసరమైంది
ముచ్చటైంది ప్రజకు ముఖ్యమైంది
పెత్తనమ్ము గాదు, తెత్తమ్మ ఇప్పుట్లో
చేస్తుకొండి, బుద్ధి మార్చుకొండి.

క్రొత్తకొలువు (భారత సేవక్ సమాజం)

కొరకెడ సెలుల క్రొత్తగూర్యాగమ్మ
పిలచియిచ్చి నాడు పెద్దవాళ్ళు
చేతిదబ్బులఖర్చు చిన్నదబ్బులాభింప
తిరిగితిరిగి కాళ్లు తిమ్మటాకె.

ఏనుగు పట్టయ్య

మంచిమాటచెప్తె మహారాజా పట్టయ్య
కూలికేకవాళ్ళ కూర్చిమెన్న,
ఆరకూలిమాడ? మైదరతె బాగుండ్రి
తిరిగి ఆలా ఎంది తీర్పుచెప్ప;

రైతు కూలివాడు రమ్యసామ్రాజ్యాలా,
రైతు యిండిరాలా రాజరాజా,
రైతు మంచమెక్కె రాజ్యమ్ము గుల్లాని
పోక పోదు, కలువు రాకపోదు.

ఆవసరాన్నిబట్టి ఆసీజనునుబట్టి
పనినిబట్టి కూలిపద్దబుండ్రి,
నిర్ణయించదాన్ని నీవల్ల నావల్ల
యూరతాటకి కమిటి యవసరము.

తీర్థయాత్ర

తేదియింక జెల్ల దేవళ్ల, మైసమ్మ
అంటె కేసుకలని హైద్రాబాదు
కాశి, ఢిల్లి, ఆగ్ర కాశ్మీరువెళ్తాము
కనికి రెండు నెల్లు క్యాంపు, సెలవు.

కలిసివస్తె సైము కాశీసమారాధ్న
కేస్త, ముందుమాకు చెప్పిపంస్త
తీసుకొండివచ్చి తీర్థప్రసాదాలు
కమ్యునిష్టులార్లు కింపు, మైలు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 371 of 56. E. P. 21 of 58.

సి. దీనదయాళు ... —వాది.

సి. సూర్యనారాయణరావు —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు డిక్రీ బాకీ గాను ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 24-8-59 తేది పగలు 10 గం॥ మొ॥ సా॥ 6 గం॥ వరకు పై కోర్టు ఆవరణములో బహిరంగముగా యేలము వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు గూడూరు తా॥ సదరు గూడూరు గ్రామంలో నెం 106 రు పట్టా కోరు మెట్ట సర్వే నెం 1750/1 రు యం 3-79 ట్లలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల యం 0-10 సెంట్లకు హద్దులు:- [తూ] పనదరాజాలు, యం. తిరుపాలయ్య యిస్లు - పాడు [ద] శేషు గారి స్వాస్థ్యరు గారి మిద్దె యిల్లు [ప] సుబ్బ స్వామి డాక్టరు గారియింటిముందు పోవుకోద్దు [ఉ] శ్రీకంఠం వెంకటసుబ్బయ్య, కొండ్రాజు కృష్ణమూర్తి, డోనెపర్తి రంగమ్మ యిండ్లు. ఈ హద్దులలోని యం 0-10 ట్లు లేక 60 అంకణముల స్థలము, ఇందులోని పేకుడుకాని సహా. సర్కారు పాట రూ. 1000/- లు. ఇందుపై గల ఆక్షేపణ ఆధారాలు లేవండి.

—సై. రామారావు - వాదిఅడ్వకేటు.

ప్రఖ్యాతి వహించిన

సునందరాజ

స్పెషల్ అగర్ వత్తులు

సువాసనకు చాల ప్రశస్తమైనవి.

అన్నిచోట్ల లభించును.

సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ

1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

కుష్ఠు బొల్లి

సర్వ మేహ పొడలకు

గ్యారంటీ చికిత్స

రెడ్డి & కో

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం - (స్థాపితం 1920)

హెడ్ ఆఫీసు: గోపాలపురం తూర్పుగోదావరిజిల్లా,

బ్రాంచి: కాపువీధి. నెల్లూరు

★ ఆంధ్ర శాసనసభ ★

సరిహద్దులు—జిల్లాపరిషత్తు బిల్లులు

ఈ నెల 27 తేదిన గవర్నర్ శ్రీ భీమసేన్ సచార్ ప్రసంగంతో, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ, శాసన మండలి (కౌన్సిలు) సమావేశాలు ప్రారంభమైనవి. ఈ సమావేశాలు దాదాపు నెలరోజులు జరుగగలవని తెలుస్తున్నది. ఆంధ్ర శాసనసభల సమావేశాలుకూడ ముఖ్యమైనవే. ఈ సమావేశాలలో, పటాస్కర్ అవార్డు ఆధారంగా రూపొందించబడిన మద్రాసు–ఆంధ్ర సరిహద్దులబిల్లు, పంచాయతీ సమితుల జిల్లాపరిషత్తులబిల్లు - రెండు ముఖ్యమైన శాసనములు రూపొందించబడనున్నవి.

సరిహద్దులబిల్లు

మధ్యప్రదేశ్ గవర్నర్ శ్రీ హెచ్. వి. పటాస్కర్, ఆంధ్ర–మద్రాసురాష్ట్రాల సరిహద్దు తగాదాలను పరిశీలించి, ఉభయుల వాదనలను విని, కూలంకషంగా సమాలోచనలను జరిపినతర్వాత అవార్డు యిచ్చారు. మద్రాసునుండి మనకు చేరిన ప్రాంతంకంటే, చిత్తూరు జిల్లానుండి చాల గ్రామాలు మద్రాసుకు తరలుతుండడం ఆంధ్రులకు బాధాకరమైన విషయమే అయినప్పటికీ - ఉభయులు అవార్డుకు అంగీకారం తెల్పియున్నందున, యీ బిల్లు చర్చపై ఉద్రిక్తత కానరాలేదు.

మద్రాసురాష్ట్రానికి తరలే ఆ శేష తెలుగు వారికి తక్షణం ప్రత్యేకరక్షణలు కల్పించాలనే సిఫార్సుతోను; మద్రాసు రాష్ట్రంలోని సేలంజిల్లాలోగల హోసూరు తాలూకాలోని తెలుగుప్రాంతము, జేపపల్లి ఎస్టేటు ఫిర్కా గ్రామాలుకొన్ని, మైసూరులోని కోలార్ జిల్లాపై ఆంధ్రులకుగల హక్కును పునరుద్ఘాటిస్తూ రెండుసవరణలతో సరిహద్దుల బిల్లును ఆంధ్రశాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. శాసనసభాచర్చలకు సమాధానమిస్తూ, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి సరిహద్దుల నిర్ణాయక సంఘాన్ని వేయుమని కోరగలమనీ, మైసూరు-బొంబాయి సరిహద్దుల తగాదా పరిష్కార సందర్భంలో కోలార్‌జిల్లా విషయం గురించి పట్టుబట్టగలమని హామీయిచ్చారు.

ఈ బిల్లువల్ల తిరుత్తని శాసనసభ్యుడు శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డిగారు, హైదరాబాదులో గాకుండా, యికమీదట మద్రాసు శాసనసభలో కూర్చొనవలసివుంటుంది.

పంచాయతీ సమితుల, జిల్లా పరిషత్తుల బిల్లు

పరిపాలనా వికేంద్రీకరణ సిద్ధాంతాన్ని– అంటే బల్వంత్‌రాయ్ మెహతా కమిటీ సూచనలను దేశంలో ప్రప్రథమంగా ఆమోదించినకీర్తి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే దక్కినప్పటికీ, యీ విషయంలో మొదట శాసనం గావించిన కీర్తిని రాజస్థాన్ సంపాదించింది. కాని ముందుగా శాసనం గావించకపోయినా, తాత్కాలికంగా రాష్ట్రంలో జిల్లాకొకటి చొప్పున 'పంచాయతీ సమితులు'ను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమే నెలకొల్పి ప్రయోగాత్మకంగా అమలుజరుపుతుండడం విశేషం. ఆ సమితులన్నీ జయప్రదంగానే పనిచేస్తున్నాయి.

ఈ బిల్లు గతపర్యాయం శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడి అసెంబ్లి కౌన్సిల్ జాయింటు సెలక్టుకమిటీ పరిశీలనకు పంపబడింది. సెలక్టు కమిటీ సవరణలతో ఆబిల్లు యిప్పుడు యీ సమావేశంలో ప్రవేశపెట్టబడింది. మొదట శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడ్డప్పుడు, జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుడు జిల్లా కలెక్టరు గాకుండా అనధికారే వుండాలని అన్ని పక్షాల సభ్యులు గట్టిగా కోరారు.

సెలక్టు కమిటీ పరిశీలనలో యీ బిల్లులో కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు జరిగినవి.

సవరణబిల్లు ననుసరించి జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుడు కలెక్టరు గాకుండా - అనధికారే ఎన్నుకోబడతారు. మున్సిపాలిటీలకు గూడ జిల్లాపరిషత్‌లో ప్రాతినిధ్యముంటుంది. స్టాండింగ్ కమిటీలకు జిల్లాకలెక్టరు అధ్యక్షుడుగా వుంటాడు. ఓటింగు హక్కు లేకుండా పంచాయతీ సమితుల సమావేశాలలోకూడ పాల్గొనవచ్చు. ప్రభుత్వ ఆమోదంతో, పంచాయతీ విధించే పన్నులమీద సర్‌చార్జి పన్ను విధించుటకు పంచాయతీ సమితికి హక్కు కల్పించబడింది. ఒకటి-రెండు పంచాయతీలు కలసి మంచినీటిసరఫరా పథకాలను, యితర సంస్థలను నిర్వహించుకోవచ్చు. బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరులను ఆదేశించడానికి పంచాయతీ సమితికి అధికారంవుంటుంది. బి. డి. ఓ. తదితర సమితి సిబ్బంది అందరూ పంచాయతీ సమితికి విధేయులై వుంటారు. సాధారణంగా జిల్లా పరిషత్ కాంక్షించ పొందవలసిన ఏ కార్యాన్నిగాని, అమలుచేయుటకు కలెక్టరుకు ప్రత్యేక హక్కులుంటాయి. జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షుణ్ణిగాని, ఉపాధ్యక్షుణ్ణిగాని తొలగించుటకు ప్రభుత్వానికి అధికారం కల్పించాలని కూడ సెలక్టుకమిటీ అభిప్రాయపడింది. ఇవే, సెలక్టుకమిటీ సిఫార్సులలో ముఖ్యమైనవి.

జిల్లా పరిపాలనా వికేంద్రీకరణానికి ప్రథమప్రయత్నంగా యీ బిల్లును అందరూ హర్షిస్తున్నారు. పైనుంచి పాలించే అధికారాన్ని పూర్తిగా తొలగించి, సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకే యావదధికారాలను ప్రభుత్వం సంక్రమింపచేస్తుందనిమాత్రం, యీ బిల్లు ప్రజలను నమ్మించలేకపోతున్నది.

మిగతా బిల్లులన్నీ– ప్రస్తుతమున్న శాసనాలను తెలంగాణాకు వర్తింపజేసేవి మాత్రమే.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

కొందరు సభ్యులకూ మధ్య అభిప్రాయభేదాలు వచ్చినట్టు తెలుస్తున్నది.

సమాచారశాఖను కపిలేశ్వరపురం రాజావారికి ఇస్తూ దీన్నిపూర్తిగా పునర్వ్యవస్థీకరించమని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారట. అందుకే ఈ కమిటీ అయివుంటుంది. అయితే సమాచారశాఖకూడా, ఇతర శాఖలవలె సమర్థంగా పనిచేయాలంటే ఇతర శాఖలకు వున్నట్టే ఐ. ఏ. ఎస్. ఉద్యోగిని అధికారిగా నియమించాలనే అభిప్రాయం మంత్రిగారికి వున్నట్టు, నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు సమర్థుడైన జర్నలిస్టును డైరెక్టరుగా నియమించాలని సూచించారట. ఏ దేశంలోనైనా, రాష్ట్రంలోనైనా, పేరున్నవారైన జర్నలిస్టులనే ఇలాంటి పదవికి నియమిస్తారు కాని పట్టాభిరామారావుగారి అభిప్రాయం అన్యాయమైనదికాదా. ఇది ఇలావుండగా అసలు నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారికే సమాచారశాఖా డైరెక్టరుగా నియమిస్తారనికూడా సెక్రిటేరియేటులో చెప్పుకుంటున్నారు. ఇదే నిజమయితే పట్టాభిరామారావుగారు అర్ధ షైల్ చేయబోతున్న కొత్త తెలుగు దినపత్రిక "నవప్రభ" కు సంపాదకుడుగా ఎవరుండాలి అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. ఈ పత్రికకు డబ్బుచాలా వుంది కాని యంత్రసామగ్రి లభించక ఆలస్యమవుతున్నదని విద్యామంత్రి గారికి సన్నిహితంగా వున్నవారు చెబుతున్నారు. ఈ కంపెనీకి మద్రాసులోని ఆంధ్ర ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్సు అధ్యక్షుడు శ్రీ సోమయాజులు ఆకరేటివ్ డైరెక్టరుగా వుంటారట.

ఈ విషయాలు ఎలా వున్నప్పటికీ, సమాచారశాఖలో ఒకరిద్దరు సమర్థులైన రచయితలను, కాస్త పబ్లిసిటీ అంటే ఏమిటో తెలిసినవారిని వేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని ఎవరూ గుర్తించినట్టు కనపడదు. లేదు. ఇప్పుడు ఆ కార్యాలయంలో వున్నవారిలో ఒకరో ఇద్దరో కాస్త పత్రికానుభవంవున్నవారు వున్నారు. మిగతావారంతా గుమస్తాలుగా పైకివచ్చినవారు, ఎవరి ప్రాపకంతోనో ఉద్యోగం పొందినవారు. ఇప్పటి డైరెక్టరు శ్రీ మాన్వి ఎంకరోగ్యలు, ఉత్తములు అయినప్పటికీ ఇలాంటి సిబ్బందితో పనిచేయించడం ఆయనకు మించినపని. అంతేకాక ఈ శాఖక్రింద ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్న సొమ్ముకూడా ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూస్తే చాలాతక్కువ. డైరెక్టరు అని పేరేగాని - ఒక్క చిల్లిగవ్వ ఖర్చుచేయాలన్నా G. A. D. లోని ఐ. సి. ఎస్. లేక ఐ. ఏ. ఎస్. అధికార్ల మంజూరీ కావలసి వుంటుంది. ఈ సివిల్ సర్వెంట్సుకు ఇంకా ఆధునిక ప్రభుత్వ యంత్రంలో పబ్లిసిటీశాఖ విలువ తెలియదనే చెప్పాలి. ఎందుకూ పనికిరాని డొక్కు-కార్లు - రాష్ట్రానికి ఇతర ప్రాంతాల నుంచి ప్రముఖులతో సంబంధం ఉండవలసిన ఈ శాఖకు ఇచ్చారు. అవి నెలలో 15 రోజులు పి. డబ్ల్యు. డి. వారి వర్క్‌షాపులోనే ఉంటాయి. అన్నిపత్రికల విలేఖరులను ఏ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సుకో - టూరుకో తీసికెళ్ళాలంటే అందరినీ తీసికెళ్ళగల, మోయగల వాహనం ఒకటీలేదు. ఈ పరిస్థితులు చూస్తే అసలు ప్రభుత్వానికే - మంత్రులతోసహా, సమాచారశాఖ ఆవశ్యకత దాని ఉపయోగం - అది చేయవలసిన పద్ధతి గురించిన అభిప్రాయాలు తెలియవనే భావించవలసి ఉంటుంది.

(27–7–59.)

ఇదీ లోకవృత్తం

(5వ పేజీ తరువాయి)

కేలక్సా మేల్కొన్నాడు. కడపటి ఆయన ఉపవసించాడు కూడా. కాని చివరకు ఏమైనది?

పార్టీ రాజకీయాలవల్ల క్లిష్టమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడుగదా, సర్వోదయులు వెలుగును చూపవలసినది? పార్టీరహిత్యవాదుల పరిత్రాణం కల్పించేదెప్పుడు?

కేరళ ఉదంతం సర్వోదయానికి అపజయం.

కమ్యూనిస్టుల ప్రభుత్వోద్యమానికి 'ప్రథమకబళే మక్షికాపాతో'మైనదనుకోండి! సర్వోదయులకు మాత్రం ఇది గొప్ప పరాజయం కాదు.

* * *

క్రుశ్చేవ్ - నిక్సన్ సంవాదంలో వింతలు, వినోదాలూ వున్నవి. ఇటువంటి మాటకాలిదివరకు ఎన్నో జరిగినవి.

అసలు మర్మం ఒక్క విషయంలో బయటపడింది. ఒక రష్యన్ అమెరికా ముఖ్యుణ్ణి అడిగాడు: 'రష్యావారినుండి ప్రజలకు విమోచన మిప్పిస్తాం–అనే ఉద్యమాన్ని మీరు తెస్తున్నారే, అమెరికా-రష్యా స్నేహానికి ఇది సాంకేతికమా?' నిక్సన్ వెంటనే తడుముకుని సరియైన జవాబిచ్చాడు. 'అమెరికా విధానం నిర్మూలనమవుతుంది - రష్యావిధానం జయిస్తుంది. అమెరికన్లకేమంచిదని మీ క్రుశ్చేవ్ కోరా అంటున్నారేమిటి? అట్లా అనడానికి ఆయనకు హక్కున్నది. మీ విధానాన్ని మేము, మా విధానాన్ని మీరూ విమర్శిస్తూండడం మంచిదిగదా! మార్పులేని సహజీవనం మేము కోరము.'

అదీమాట!

క్రుశ్చేవ్ పాఠం క్రుశ్చేవుకు అప్పగింతైనది.

సహజీవనం చేస్తూ, ఉభయపక్షాలవారూ ఒకరొకరు మించవలెనని చూస్తున్నారు. ఇది పోటాపోటీయే కాదు! తన్నుకుంటూ తిట్టుకుంటూ సాగిపోవడం సహజీవనమా? అనగా ప్రపంచయుద్ధం రాకుండా అన్యమార్గాల పరస్పరం ద్వేషించుకుంటూ, నిందించుకుంటూ వుండడం సహజీవనమా?

ఇది అసహ్యమైన సహజీవనం. ఇంకోరకమైన సహజీవనం కావలెను. ఒకరి మంచి ఒకరు ఓర్వగలిగితే కొంతవరకు సహజీవనం వుండగలదు. లేకుంటే మాటలకు అర్థం వుండదు.

నమ్మకమైన మాంసాహార భోజనశాల

హోటలు - అంబికా

పొగతోట సమీపం—నెల్లూరు

శుచికి - రుచికి - కల్తీలేని మాంసానికే మా ప్రత్యేకత

(నకిలీ మందులను చూచి మోసపోకండి)

మాంసానికేకాదు - చిన్న–పెద్ద - అందరికి అనుగుణ్యమైన భోజనం - టపుకావారికి - సమయస్ఫూర్తిగా కోరినవారికి కోరిన భోజనం - కోరిన కూరలు - పార్శిలుద్వారా సప్లయిలోనూ - యితర గ్రామస్తులు - వారి యిబ్బందుల ననుసరించి తలవని తలంపుగా నెల్లూరు వచ్చినప్పుడు వారిని గమనించి వారికి కావలసిన క్యారీజీలు - పాత్రసామగ్రితోటి సప్లయిలోనూ - విద్యార్థులకు శాఖాహార భోజనముకన్నా - మృదువగు ఆరోగ్య అభివృద్ధికరమైన భోజనం సప్లయిలోనూ మాదే ప్రత్యేకత.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street Nellore.